

Europeisk skyddsorder

och civilrättslig skyddsåtgärd

Rättslig vägledning 2021:25
Utvecklingscentrum
December 2021

Innehållsförteckning

1	Europeisk skyddsorder.....	4
1.1	Vad är en europeisk skyddsorder?	4
1.2	Rättslig reglering	4
1.3	Behörig åklagare	5
1.4	Tillämplighet.....	5
2	Utfärdande av europeisk skyddsorder (utgående)	7
2.1	Förutsättningar för utfärdande av en europeisk skyddsorder.....	7
2.2	Förfarandet vid utfärdande av en europeisk skyddsorder	8
2.3	Återkallelse och ändring	9
2.4	Underrättelser och delgivning.....	11
3	Erkännande och verkställighet av en europeisk skyddsorder i Sverige (inkommande).....	12
3.1	Föreligger formella hinder mot erkännande?	12
3.2	Hur ska verkställigheten ske?.....	13
3.3	Beslutets varaktighet	15
3.4	Mer om den praktiska handläggningen	15
3.5	Beslutets innehåll	18
3.6	Ändring av den europeiska skyddsordern	18
3.7	Upphävande av verkställigheten	19
3.8	Underrättelser	21
4	Rättens prövning	23
4.1	Utgående skyddsorder	23
4.2	Inkommande skyddsorder	24
5	Överträdelse.....	25
5.1	Utgående skyddsorder	25
5.2	Inkommande skyddsorder	25
5.3	Handläggning under jourtid.....	26
6	Sekretess.....	27
7	EU-förordningen om civilrättsliga skyddsåtgärder.....	28
7.1	Vad är en civilrättslig skyddsåtgärd?	28
7.2	Rättslig reglering	29
7.3	EU-förordningens tillämplighet i Sverige.....	29
7.4	Var ska ärenden om civilrättslig skyddsåtgärd handläggas?	29
7.5	Erkännande av en skyddsåtgärd	29

7.5.1	Justering av skyddsåtgärden.....	30
7.5.2	Särskilt om överträdelser	30
7.5.3	Finns det anledning att meddela ett svenskt kontaktförbud?	31
8	BILAGOR.....	32
8.1	Flödesschema för <i>utgående</i> europeisk skyddsorder	32
8.2	Flödesschema för <i>inkommande</i> europeisk skyddsorder	33
8.3	Flödesschema för civilrättslig skyddsåtgärd (<i>endast inkommande</i>)	34
8.4	Europeisk skyddsorder (bilaga I till direktivet)	35
8.5	Underrättelse om överträdelse av en europeisk skyddsorder (bilaga II till direktivet)	39
8.6	Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU om den europeiska skyddsordern	43

Denna rättsliga vägledning ersätter handboken med samma titel från november 2016. Den rättsliga vägledningen är i allt väsentligt en överföring av texterna från handboken. Utöver redaktionella ändringar har källhänvisningar till texten uppdaterats.

1 Europeisk skyddsorder

Lagstiftning: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU om den europeiska skyddsordern; lagen (2015:642) om europeisk skyddsorder; förordningen (2015:646) om europeisk skyddsorder

Förarbeten: Prop. 2014/2015:139

1.1 Vad är en europeisk skyddsorder?

En skyddsåtgärd är en kontaktförbudslignande åtgärd som meddelats någon (nedan förbudsperson) till skydd för en skyddsbehövande person (nedan skyddsperson). Det finns olika typer av skyddsåtgärder i EU:s medlemsstaters nationella rättsordningar. Vilka skyddsåtgärder som finns i den svenska lagstiftningen framgår av lagen om kontaktförbud.¹

Enligt direktivet om den europeiska skyddsordern kan det skydd som skyddspersonen tillerkänts genom en meddelad skyddsåtgärd överföras från en medlemsstat till en annan när skyddspersonen beger sig till den staten. Skyddet överförs genom utfärdande av ett särskilt transportbeslut till den andra staten (en s.k. europeisk skyddsorder). Den andra staten ska därefter erkänna och säkerställa skyddet genom att meddela en motsvarande nationell skyddsåtgärd.

Allmän åklagare handlägger ärenden om den europeiska skyddsordern. Handläggningen omfattar dels att på grundval av ett svenskt kontaktförbud hantera en begäran om utfärdande av europeisk skyddsorder för vidarebefordran till annan medlemsstat (utgående skyddsorder), dels att hantera en från utlandet inkommande europeisk skyddsorder för erkännande och verkställighet i Sverige (inkommande skyddsorder).

1.2 Rättslig reglering

Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU om den europeiska skyddsordern antogs 2011 och reglerar ömsesidigt erkännande av kontaktförbudslignande skyddsåtgärder beslutade i *straffrättsliga* frågor.

¹ Familjerättsliga besöksförbud enligt 14 kap. 7 § ÄktB (1987:230) och 28 § sambolagen (2003:376) är också att anse som skyddsåtgärder men omfattas inte av tillämpningsområdet för direktivet om den europeiska skyddsordern (se prop. 2014/15:139 s. 28–33)

Direktivet har implementerats i Sverige genom införandet av *lagen (2015:642) om europeisk skyddsorder samt förordningen om europeisk skyddsorder (2015:646)*.

1.3 Behörig åklagare

Ärenden om europeisk skyddsorder handläggs på allmän kammare. Endast allmänna åklagare är behöriga att handlägga dessa ärenden.² Assistentåklagare och extraåklagare är således inte behöriga att handlägga ärenden om europeisk skyddsorder. Detta innebär att andra behörighetsregler gäller för ärenden om europeisk skyddsorder jämfört med ärenden enligt lagen om kontaktförbud. När det gäller de senare finns nämligen inte några formella hinder mot att assistentåklagare eller extraåklagare utses som handläggare.

En ansökan om utfärdande av europeisk skyddsorder (utgående skyddsorder) handläggs av åklagare på den ort där det tidigare eller pågående ärendet om kontaktförbud handlagts/handläggs enligt bestämmelsen i 8 § lagen om kontaktförbud.

Prövningen av en begäran om erkännande och verkställighet av en europeisk skyddsorder (inkommande skyddsorder) handläggs av åklagare på den ort där förbudet helt eller huvudsakligen ska gälla.

1.4 Tillämplighet

Direktivet om den europeiska skyddsordern reglerar ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder beslutade i *straffrättsliga* frågor. Tillsammans med EU-förordningen om *civilrättsliga skyddsåtgärder* (som reglerar skyddsåtgärder beslutade i *civilrättsliga* frågor) syftar instrumenten till att skapa ett heltäckande system för ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder inom EU.

Direktivets tillämpningsområde omfattar beslut som har meddelats i en *straffrättslig* fråga och genom vilket en person har ålagts vissa förbud eller restriktioner i syfte att skydda en annan person mot en brottslig gärning som kan utgöra en *fara för dennes liv, fysiska eller psykiska integritet, värdighet, frihet eller sexuella integritet (art 2)*.

De svenska skyddsåtgärder som omfattas av direktivets tillämpningsområde är kontaktförbud enligt lagen om kontaktförbud. Familjerättsliga besöksförbud enligt ÄktB 14 kap. 7 § och 28 § sambolagen är däremot inte att anse som straffrättsliga och omfattas därför inte av direktivets tillämpningsområde.³

² Se ÅFS 2007:12 (senast konsoliderad genom ÅFS 2021:5) 1 kap. 7 § jämte 8 kap.

³ Se prop. 2014/15:139 s.28–33.

Utöver direktivet om europeisk skyddsorder finns också en EU-förordning om civilrättsliga skyddsåtgärder. Några svenska skyddsåtgärder som omfattas av förordningens tillämpningsområde finns inte. Däremot kan det bli aktuellt att tillämpa förordningen beträffande utländska skyddsåtgärder om de inte faller under tillämpningsområdet för europeisk skyddsorder. För det närmare tillämpningsområdet, se avsnitt 7.

Lagen och förordningen om europeisk skyddsorder gäller i förhållande till samtliga EU-medlemsstater som implementerat EU-direktivet om den europeiska skyddsordern. Danmark och Irland är undantagna. För information om aktuell status på implementeringsprocesserna i de anslutna staterna, se [lista över länder som implementerat EU-direktivet om europeisk skyddsorder](#).

2 Utfärdande av europeisk skyddsorder (utgående)

Lagrum: 2 kap. lagen om europeisk skyddsorder samt 2 kap. förordningen om europeisk skyddsorder

2.1 Förutsättningar för utfärdande av en europeisk skyddsorder

En europeisk skyddsorder kan utfärdas om

- det finns ett gällande svenskt kontaktförbud, och
- skyddspersonen begär det och
- skyddspersonen avser att flytta till eller vistas inte helt kortvarigt i den andra medlemsstaten.

Utöver prövningen av om ovan nämnda formella förutsättningar är uppfyllda ska en lämplighetsbedömning göras.

Kontaktförbud som meddelats enligt lagen om kontaktförbud kan läggas till grund för ett beslut om att utfärda en europeisk skyddsorder för över-sändande till en annan medlemsstat.

En grundläggande förutsättning för att utfärda en europeisk skyddsorder är att ett svenskt kontaktförbud har meddelats och att skyddspersonen själv begär att en europeisk skyddsorder ska utfärdas. Som ytterligare förutsättning gäller att skyddspersonen beslutat sig för att bosätta sig eller redan är bosatt i en annan medlemsstat i EU eller att personen beslutat sig för att uppehålla sig eller redan uppehåller sig i en annan medlemsstat.

Prövningen av om ovan nämnda förutsättningar är uppfyllda är i stor utsträckning av formell karaktär, men utöver de formella kraven innebär prövningen även en bedömning av lämpligheten i att utfärda en europeisk skyddsorder. I lämplighetsprövningen ska särskilt beaktas den tidsperiod som skyddspersonen avser att uppehålla sig i den verkställande staten och hur angeläget skyddsbehovet är. Någon kortaste tid för vistelsens längd framgår inte av direktivet. Viss ledning ges i den svenska lagens förarbeten genom att det där anges att helt kortvariga vistelser normalt inte bör föranleda att ett förfarande om utfärdande av en europeisk skyddsorder inleds.⁴ Vistelsen måste vara så lång att det utöver handläggningstiden även finns tidsmässigt

⁴ Prop. 2014/15:139 s. 34.

utrymme för att utfärdandet kommer hinna få praktisk effekt i den andra staten.

2.2 Förfarandet vid utfärdande av en europeisk skyddsorder

Lagrum: 2 kap. 4 § lagen om europeisk skyddsorder samt 5, 6 a, 9–11, 13 och 14–20 §§, 21 § första st. och 22 § lagen om kontaktförbud, 2 kap. 3–7 §§ förordningen om europeisk skyddsorder

- Skyddsordern ska vara upprättad i enlighet med intyget i bilaga I till direktivet om den europeiska skyddsordern
- Reglerna i lagen om kontaktförbud om partsinsyn, kommunikation, delgivning, skyndsamhetskrav och polisens biträde med inhämtande av utredning är tillämpliga
- En europeisk skyddsorder ska översändas direkt till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där verkställighet ska ske

En europeisk skyddsorder ska vara upprättad i enlighet med bilaga I till direktivet om den europeiska skyddsordern (se handbokens bilaga 8.4).⁵ Åklagaren ska upprätta intyget. Vidare ska intyget skrivas på eller översättas till den andra medlemsstatens officiella språk eller ett annat språk som den staten godtar. Om skyddspersonen har skyddade personuppgifter ska detta anges i skyddsordern.

Vad gäller det närmare förfarandet vid ärenden om utfärdande av en europeisk skyddsorder har genom en hänvisning i 2 kap. 4 § lagen om europeisk skyddsorder flera bestämmelser i lagen om kontaktförbud gjorts tillämpliga (5, 6 a, 9–11, 13 och 14–20 §§, 21 § första st. och 22 § lagen om kontaktförbud).

Vad ska prövningen avse vid begäran om utfärdande?

Förfarandet inleds genom att en skyddsperson eller behörig ställföreträdare framställer en begäran om att en skyddsorder ska utfärdas. Det finns inget som hindrar att en europeisk skyddsorder utfärdas i direkt anslutning till att ett kontaktförbud meddelas. En bedömning av lämpligheten i att utfärda en skyddsorder i det enskilda fallet bör enligt förarbetena⁶ i allt väsentligt kunna grundas på de omständigheter som framkommit i begäran om skyddsorder och genom den utredning som gjorts beträffande det underliggande kontaktförbudet. Skulle det undantagsvis finnas behov av att vidta ytterligare

⁵ En mall finns i Cåbra/Wåns

⁶ Prop. 2014/15:139 s. 37

utredningsåtgärder är det dock möjligt att begära bistånd från polisen med detta.

Partsinsyn, kommunikation, delgivning och skyndsamhet

Reglerna om partsinsyn och kommunikation i lagen om kontaktförbud har gjorts tillämpliga även på ärenden om utfärdande av europeisk skyddsorder. Det innebär att förbudspersonen ska ges möjlighet att yttra sig över inkomna uppgifter, om inte något av undantagen gällande skyldigheten att kommunicera är tillämpliga. Ett exempel är om kommunikation är uppenbart obehövlig. Kommunikation kan vidare underlåtas om genomförandet av den skulle innebära att det blir avsevärt svårare att genomföra beslutet, eller om avgörandet inte kan uppskjutas. De närmare förutsättningarna för att tillämpa undantagen framgår av handboken om Kontaktförbud, avsnitt 4.3.2.

En begäran om skyddsorder måste således i normalfallet kommuniceras med förbudspersonen. Observera att det före kommunikation sker kan finnas anledning att sekretessbelägga vissa uppgifter, t.ex. adress och telefonnummer till skyddspersonen.

Därutöver är även reglerna om delgivning i kontaktförbudslagen tillämpliga, vilket innebär att ett utfärdande av en europeisk skyddsorder ska delges förbudspersonen. På samma sätt som enligt lagen om kontaktförbud kan förbudspersonen hämtas till förhör, förutsatt att han eller hon ska höras i ärendet.⁷ (Observera dock att hämtning inte får äga rum enbart för delgivning av beslutet.

Samma skyndsamhetskrav gäller för handläggningen av ärenden om europeisk skyddsorder som för kontaktförbudsärenden.

Översändandet

Skyddsordern ska efter att delgivning skett översändas direkt till den behöriga myndigheten i den andra medlemsstaten där verkställighet ska ske. Den verkställande staten ska därefter erkänna och verkställa skyddsordern i enlighet med sin nationella lagstiftning och besluta om åtgärder som motsvarar det svenska kontaktförbudet.

Skyddsordern ska sändas över genom post eller bud, eller om överenskommelse görs med det andra landet, via telefax eller elektroniskt.⁸

2.3 Återkallelse och ändring

Lagrum: 2 kap. 4 §, 6–7 §§ lagen om europeisk skyddsorder, 2 kap. 6 § förordningen om europeisk skyddsorder

⁷ 2 kap. 4 § lagen om europeisk skyddsorder samt 9 § 2 st. lagen om kontaktförbud

⁸ 3 kap. 5 § förordningen om europeisk skyddsorder

- Om kontaktförbudet upphävs ska skyddsordern återkallas
- Om kontaktförbudet förlängs/ändras ska skyddsordern justeras i enlighet därmed
- Den verkställande staten ska underrättas om skyddsordern ändras/upphävs.

Om det kontaktförbud som ligger till grund för skyddsordern upphävs, ska åklagaren utan dröjsmål återkalla skyddsordern.⁹

Återkallelse av skyddsåtgärden ska vidare ske om det av andra skäl inte längre finns förutsättningar för en europeisk skyddsorder.¹⁰ Som exempel på när det inte längre finns förutsättningar för en skyddsorder anges i förarbetena att skyddspersonen inte längre vill ha en skyddsorder, eller att det, trots att beslutet om kontaktförbud bör stå kvar, inte längre bedöms föreligga ett sådant skyddsbehov som motiverar en europeisk skyddsorder.¹¹ Så kan vara fallet om skyddspersonen flyttat tillbaka till Sverige permanent och därför inte har behov av att skyddas av en europeisk skyddsorder i ett annat land. Om åklagaren återkallar en skyddsorder på denna grund kan skyddspersonen begära rättens prövning av beslutet (se vidare avsnitt 4).

Om det kontaktförbud som ligger till grund för skyddsordern förlängs eller på något annat sätt ändras, ska åklagaren utan dröjsmål vidta motsvarande ändring i skyddsordern.

Åklagaren är vidare skyldig att underrätta den behöriga myndigheten i den verkställande staten om beslut som innebär att den europeiska skyddsordern återkallas eller ändras.¹²

⁹ 2 kap. 6 § 1 st. 1 p lagen om europeisk skyddsorder

¹⁰ 2 kap. 6 § 1 st. 2 p lagen om europeisk skyddsorder

¹¹ Prop. 2014/15:139 s. 42

¹² 2 kap. 6 § förordningen om europeisk skyddsorder

2.4 Underrättelser och delgivning

Lagrum: 2 kap. 2 §, 6–7 §§ förordningen om europeisk skyddsorder

Skyddspersonen ska underrättas om

- Beslut om *utfärdande* av en europeisk skyddsorder samt beslut om *återkallelse* och *ändring*

Förbudspersonen ska delges

- Beslut om *utfärdande av* en europeisk skyddsorder

Den andra medlemsstaten ska underrättas om

- Beslut om *återkallelse* eller *ändring* av skyddsordern samt misstänkta *överträdelser* av det underliggande kontaktförbudet. Underrättelse till belastningsregistret ska ske gällande utfärdande/återkallelse och ändring av skyddsordern

Skyddspersonen ska omgående underrättas om ett beslut om utfärdande av en europeisk skyddsorder. Vidare ska förbudspersonen så snart det är möjligt delges ett sådant beslut. Den andra medlemsstaten ska omgående underrättas om beslut avseende återkallelse, ändring eller misstanke om överträdelse av ett underliggande kontaktförbud.

3 Erkännande och verkställighet av en europeisk skyddsorder i Sverige (inkommande)

Lagrum: 3 kap. lagen om europeisk skyddsorder och 3 kap. förordningen om europeisk skyddsorder

3.1 Föreligger formella hinder mot erkännande?

En europeisk skyddsorder som sänds över till Sverige ska som huvudregel erkännas och verkställas, om inte hinder mot erkännande föreligger.

Erkännande av skyddsordern kan vägras

- om skyddsordern är så bristfällig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för prövning av frågan om erkännande och verkställighet, eller
- om skyddsordern inte har utfärdats på grundval av en skyddsåtgärd enligt 1 kap. 3 § lagen om europeisk skyddsorder, eller
- om erkännande av skyddsordern skulle stå i strid med grundlag eller någon bestämmelse i Europakonventionen

En inkommande europeisk skyddsorder ska vara upprättad i enlighet med bilaga I till direktivet och vara skriven på svenska eller åtföljd av en översättning till svenska.¹³ De krav som kan ställas på skyddsorderns form och innehåll framgår vidare av artikel 7 i direktivet om den europeiska skyddsordern. Den ska sändas över till behörig åklagare genom post, bud, telefax eller elektroniskt, om det anses lämpligt. Om skyddsordern översänts till en åklagare som inte är behörig ska denne vidarebefordra ordern till behörig åklagare.¹⁴ Vem som är behörig åklagare framgår av avsnitt 1.3.

Den inledande prövningen av en inkommande europeisk skyddsorder tar sikte på att ta ställning till om det föreligger några formella hinder mot erkännande.¹⁵ Erkännande får vägras om den europeiska skyddsordern till sin form eller innehåll är så bristfällig att den inte utan väsentlig olägenhet kan

¹³ 3 kap. 2 § lagen om europeisk skyddsorder

¹⁴ 3 kap. 1 § förordningen om europeisk skyddsorder

¹⁵ 3 kap. 4 § lagen om europeisk skyddsorder

läggas till grund för prövning av frågan om erkännande och verkställighet. En förutsättning för att tillämpa denna vägransgrund är dock att den myndighet som utfärdat skyddsordern underlåter att efter föreläggande inkomma med komplettering.¹⁶ Om t.ex. en inkommande skyddsorder inte är översatt till svenska bör åklagaren alltså begära komplettering av den andra medlemsstaten.

Det föreligger vidare hinder mot erkännande om skyddsordern inte har utfärdats på grundval av en skyddsåtgärd enligt 1 kap. 3 § lagen om europeisk skyddsorder. Den utfärdande myndigheten ska vid översändandet av den europeiska skyddsordern i formuläret ange vilken eller vilka skyddsåtgärder som ligger till grund för framställningen. De förtryckta alternativ som finns i formuläret motsvarar de skyddsåtgärder som omfattas av direktivets tillämpningsområde.¹⁷ Några andra skyddsåtgärder än de som omfattas av direktivets tillämpningsområde behöver inte erkännas.¹⁸

Slutligen är det möjligt att vägra erkännande om detta skulle strida mot svensk grundlag eller mot någon bestämmelse i Europakonventionen.¹⁹

3.2 Hur ska verkställigheten ske?

Lagrum: 3 kap. 5–9 §§ lagen om europeisk skyddsorder

- Skyddsordern verkställs genom att åklagaren meddelar något av förbuden som uppräknas i 3 kap. 5 § lagen om europeisk skyddsorder (motsvarar de typer av kontaktförbud som finns i lagen om kontaktförbud)
- Det svenska förbudets varaktighet får inte överstiga de tidsbegränsningar som gäller för de olika kontaktförbuden enligt lagen om kontaktförbud
- Verkställighetsprövningen ska ta sikte på att avgöra vilket svenskt förbud som till utformning och innehåll bäst motsvarar den utländska skyddsåtgärden

Om det inte föreligger något formellt hinder mot erkännande ska verkställighet av skyddsordern ske. Det är den svenska lagstiftningen som ska tillämpas i fråga om verkställigheten. Verkställigheten sker genom att åklagaren meddelar ett beslut om ett förbud enligt 3 kap. 5 § lagen om europeisk skyddsorder. De förbud som uppräknas där motsvarar fullt ut de

¹⁶ 3 kap. 3 § lag om europeisk skyddsorder

¹⁷ Direktivet artikel 5

¹⁸ Prop. 2014/15:139 s. 54

¹⁹ Prop. 2014/15:139 s. 55

olika typer av kontaktförbud som finns enligt lagen om kontaktförbud. De förbud som åklagaren har att välja mellan är således förbud som motsvarar ordinärt kontaktförbud, utvidgat kontaktförbud, särskilt utvidgat kontaktförbud och kontaktförbud avseende gemensam bostad.

Till skillnad från vad som gäller vid handläggningen av kontaktförbud ska det vid erkännande av en europeisk skyddsorder inte göras någon materiell prövning av om förutsättningarna enligt kontaktförbudslagen är uppfyllda. Någon risk- eller proportionalitetsbedömning skall således inte göras. I stället ska åklagaren godta förekomsten och giltigheten av den utländska skyddsåtgärden och utgå ifrån att det finns ett behov av en skyddsåtgärd även i Sverige. Prövningen ska uteslutande inriktas på att i det enskilda fallet avgöra vilket av kontaktförbuden som bäst motsvarar den utländska skyddsåtgärden. Det svenska förbud som meddelas till följd av erkännandet av skyddsordern ska nämligen vad gäller utformning och innehåll i största möjliga mån överensstämma med den skyddsåtgärd som meddelats i den utfärdande staten.²⁰

I de fall en skyddsorder bör erkännas och verkställas genom ett beslut som till sitt innehåll motsvarar ett utvidgat kontaktförbud eller ett särskilt utvidgat kontaktförbud gäller dock den begränsningen att ett sådant förbud inte kan förenas med villkor om elektronisk övervakning. Detta har sin grund i att förbudspersonen i normalfallet inte uppehåller sig i Sverige, vilket innebär att det inte är praktiskt möjligt för Polismyndigheten att verkställa ett villkor om elektronisk övervakning genom montering och övervakning. Ett beslut om verkställighet av en europeisk skyddsorder bör således inte kunna förenas med villkor om elektronisk övervakning.²¹

Enligt 3 kap. 7 § lagen om europeisk skyddsorder gäller ett förbud enligt 3 kap. 5 § samma lag omedelbart, om inte annat bestäms.

Av 3 kap. 8 § framgår vidare att ett förbud enligt 3 kap. 5 § ska förses med de begränsningar och undantag som är påkallade i det enskilda fallet.

Slutligen framgår av 3 kap. 9 § att ett förbud enligt 3 kap. 5 § inte omfattar kontakter som med hänsyn till särskilda omständigheter är uppenbart befogade.

Beslutet om verkställighet av skyddsordern ska registreras i belastningsregistret. Blanketter för begäran om registrering i BR finns i Cåbra (se handlingar, övriga, registervårdsblanketter, begäran om registrering i BR).

²⁰ 3 kap. 5 § 3 st. lagen om europeisk skyddsorder

²¹ Prop. 2014/15:139 s. 50

3.3 Beslutets varaktighet

Det förbud som meddelas gäller omedelbart, om inte annat bestäms.²² Om förbudet ska gälla från en senare tidpunkt, bör denna alltid vara exakt angiven på samma sätt som gäller då ett kontaktförbud ska börja löpa först vid en senare tidpunkt. Det svenska beslut som meddelas på grundval av skyddsordern ska gälla för viss tid.²³ Vad gäller beslutets varaktighet ska bestämmelsen i 4 § 1 st. lagen om kontaktförbud tillämpas. Av denna bestämmelse framgår att kontaktförbud avseende gemensam bostad får meddelas för högst två månader och att ordinärt, utvidgat samt särskilt utvidgat kontaktförbud får meddelas för högst 1 år.

Som en följd av att bestämmelserna i kontaktförbudslagen gäller vid bestämmandet av hur länge ett beslut om verkställighet ska pågå, kan verkställighetsbeslutet aldrig överskrida tidsgränserna, oavsett om längre varaktighet gäller enligt den utländska skyddsåtgärd som ligger till grund för skyddsordern. För närmare handläggningsråd när tiden för verkställighetsbeslutet har gått ut, se avsnitt 3.7.

När det gäller bestämmandet av beslutets varaktighet bör åklagaren enligt förarbetena ta sin utgångspunkt i den utländska skyddsåtgärdens varaktighet och ställa den i relation till de begränsningar som följer av lagen om kontaktförbud.²⁴

3.4 Mer om den praktiska handläggningen

Inledning

Genom en hänvisning i 3 kap. 10 § lagen om europeisk skyddsorder har förfaranderegler i 5–6 a §§, 7 a §, 9–12 §§, 13 §, 13 a § första stycket och 14–22 §§ lagen om kontaktförbud gjorts tillämpliga även vid handläggningen av ärenden om erkännande och verkställighet av en europeisk skyddsorder. Således ska reglerna angående delgivning, skyndsamhet vid handläggningen, offentligt biträde, utredning, partsinsyn, kommunikation och beslutets utformning tillämpas.

Polisens biträde vid utredningsåtgärder

Det är möjligt att anlita biträde av Polisen med utredningsåtgärder i ärenden angående europeisk skyddsorder.²⁵

I normalfallet kan antas att behovet av att vidta utredningsåtgärder i ärenden om europeisk skyddsorder är mycket begränsat. Vad först gäller den inled-

²² 3 kap. 7 § lagen om europeisk skyddsorder

²³ 3 kap. 6 § lagen om europeisk skyddsorder

²⁴ Prop. 2014/15:139 s. 52

²⁵ 3 kap. 10 § lagen om europeisk skyddsorder jämte 9 § lagen om kontaktförbud

ande prövningen om det föreligger formella hinder mot erkännande får förutsättas att alla väsentliga uppgifter som behövs för att kontrollera förekomsten av eventuella formella hinder har tillhandahållits av den medlemsstat som översänt skyddsordern. Om dessa uppgifter är bristfälliga ska det andra landet komplettera i erforderliga avseenden.

Det andra ledet i prövningen av skyddsordern avser hur verkställigheten av skyddsordern ska gå till, dvs. vilket svenskt förbud som ska tillämpas i det enskilda fallet. Som utgångspunkt gäller att det även i denna del av prövningen saknas anledning att inhämta ytterligare utredning än de uppgifter som framgår av skyddsordern. Om det behövs för att avgöra frågan om vilket svenskt förbud som bör meddelas i det enskilda fallet finns emellertid möjlighet att begära polisens biträde med utredningsåtgärder.

Partsinsyn och kommunikation

Bestämmelserna om partsinsyn och kommunikation i lagen om kontaktförbud är tillämpliga även i ärenden om europeisk skyddsorder.²⁶

Även undantagen från kommunikationsskyldigheten är tillämpliga i ärenden om europeisk skyddsorder. Enligt dessa kan kommunikation underlåtas om sådan skulle vara uppenbart obehövlig, om det kan befaras att det annars skulle bli avsevärt svårare att genomföra beslutet i ärendet eller om avgörandet inte kan skjutas upp.²⁷

Enligt förarbetena till lagen om europeisk skyddsorder bör kommunikation regelmässigt anses som uppenbart obehövligt i ärenden om erkännande och verkställighet av en europeisk skyddsorder.²⁸ Detta gäller dock under förutsättning att inga nya uppgifter i sak tillkommit efter det att skyddsordern översänts till Sverige.

Om däremot nya utredningsåtgärder har vidtagits i Sverige eller om nya uppgifter tillförts ärendet på initiativ av parterna själva eller på annat sätt, ska dessa uppgifter kommuniceras den andra parten på sedvanligt sätt. Med tanke på att förbudspersonen sannolikt i de flesta fall kommer vara bosatt utomlands bör kommunikationsskyldigheten utföras genom att en ansökan om rättslig hjälp gällande t.ex. förhör med förbudspersonen skickas till det andra landet. Det kan mot den bakgrunden förutses att tidsfristerna många gånger kan komma att överskridas.

²⁶ 3 kap. 10 § lagen om europeisk skyddsorder jämte 10–11 §§ lagen om kontaktförbud

²⁷ Se vidare handboken Kontaktförbud, avsnitt 4.3.2

²⁸ Prop. 2014/15:139 s. 58

Delgivning av beslut

Ett beslut om europeisk skyddsorder ska delges den som förbudet avses gälla.²⁹

Förbudspersonen kommer sannolikt i många fall att befinna sig utomlands. När det gäller frågan om hur delgivning praktiskt ska lösas anges i förarbetena att valet står mellan att begära rättslig hjälp från den utländska staten alternativt att översända beslutet om kontaktförbud med post och mottagningsbevis.³⁰ Mot bakgrund av de svårigheter som skulle kunna uppstå vid lagföring av eventuella överträdelser av förbudet om delgivning har skett med post och mottagningsbevis bör åklagaren i första hand tillämpa alternativet med ansökan om rättslig hjälp.

Om förbudspersonen befinner sig i Sverige uppstår frågan om det är möjligt att besluta om hämtning till förhör. Om förbudspersonen uteslutande ska delges skyddsordern är ett hämtningsbeslut inte möjligt. Ska förbudspersonen emellertid även kommuniceras vidtagna utredningsåtgärder bör ett beslut om hämtning kunna meddelas.

Skyndsamhetskrav

Ärenden om europeisk skyddsorder ska handläggas enligt samma skyndsamhetskrav som gäller för ärenden om kontaktförbud.³¹ Detta innebär att beslut ska meddelas inom två veckor såvitt avser fråga om ordinärt och utvidgat kontaktförbud och inom en vecka såvitt avser fråga om kontaktförbud gemensam bostad eller särskilt utvidgat kontaktförbud. Undantag från dessa tidsfrister kan emellertid göras om det föreligger särskilda skäl med hänsyn till utredningens beskaffenhet eller andra omständigheter.³²

Förvaltningslagens tillämplighet

Vissa bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223) angående bland annat myndigheters service- och tolkningsskyldighet är tillämpliga även på ärenden om europeisk skyddsorder.³³

²⁹ 3 kap. 10 § lagen om europeisk skyddsorder jämte 5 § lagen om kontaktförbud

³⁰ Prop. 2014/15:139 s.58

³¹ 3 kap. 10 § lagen om europeisk skyddsorder jämte 6 a § lagen om kontaktförbud

³² ÅFS 2011:6 (senast konsoliderad genom ÅFS 2020:2)

³³ 3 kap. 10 § lagen om europeisk skyddsorder jämte 13 § lagen om kontaktförbud

3.5 Beslutets innehåll

Ett beslut om verkställighet ska vara skriftligt och innehålla information om

- skyddspersonen
- förbudspersonen
- förbudets innebörd och omfattning, inklusive vilket slags förbud som den europeiska skyddsordern ska verkställas som
- de skäl som har bestämt utgången
- åberopade lagrum
- vilken påföljd som överträdelse av förbudet kan medföra
- upplysning om möjligheten att begära rättens prövning av beslutet

Vad gäller verkställighetsbeslutets närmare innehåll tillämpas 12 § lagen om kontaktförbud.³⁴

3.6 Ändring av den europeiska skyddsordern

Den stat som har utfärdat skyddsordern har exklusiv behörighet att besluta om förlängning, översyn, ändring, upphävande och återkallelse av den skyddsåtgärd som har meddelats i den utfärdande staten och följaktligen även av den europeiska skyddsordern.

Om den utfärdande staten förlänger eller på annat sätt ändrar den europeiska skyddsordern, ska åklagaren meddela ett nytt beslut om verkställighet om det inte föreligger hinder mot erkännande.³⁵ Om det inte föreligger hinder, ska en förnyad prövning göras gällande vilket svenskt förbud som bäst motsvarar den ändrade skyddsordern. Beslutet bör även omfatta vilken tid förbudet ska gälla. Vad närmare gäller beslutets varaktighet, se avsnitt 3.3.

Någon annan grund för förnyad prövning finns inte. Om åklagaren får kännedom om förändrade förhållanden, t.ex. om det framkommit att förbudspersonen uppträder antingen på ett sätt som motiverar en skärpning av förbudet eller på ett sätt som föranleder ett mindre ingripande förbud, är det inte möjligt för åklagaren att ompröva beslutet om verkställighet. Ändrade förhållanden bör inte heller föranleda åklagaren att meddela ett beslut om kontaktförbud vid sidan om verkställigheten av den europeiska skyddsordern.

³⁴ 3 kap. 10 § lagen om europeisk skyddsorder

³⁵ 3 kap. 11 § lagen om europeisk skyddsorder

Även om det kan föreligga omständigheter som motiverar ett mer ingripande förbud än som föranletts av den europeiska skyddsordern, bör ett kontaktförbud inte beslutas parallellt med en europeisk skyddsorder. Åklagaren ska däremot anmäla sådana ändrade förhållanden till den utfärdande myndigheten i den andra medlemsstaten, vilken i sin tur har att ta ställning till om skyddsåtgärden bör ändras.

3.7 Upphävande av verkställigheten

Lagrum: 3 kap. 12 och 13 §§ lagen om europeisk skyddsorder

Åklagaren *ska* upphäva beslutet om verkställighet om

- den utfärdande myndigheten har upphävt eller återkallat den europeiska skyddsordern, eller om
- det finns hinder mot erkännande av en ändrad skyddsorder enligt 3 kap. 11 § lagen om europeisk skyddsorder, eller
- en dom eller beslut som omfattar samma skyddsåtgärd som ligger till grund för skyddsordern verkställs eller följs upp i Sverige enligt rådets rambeslut 2008/947/RIF respektive 2009/829/RIF

Åklagaren *får* upphäva beslutet om verkställighet om

- skyddspersonen inte längre uppehåller sig i Sverige

Om åklagarens beslut i fråga om erkännande och verkställighet är föremål för rättsens prövning, ska rätten pröva frågor om upphävande.

Återkallad eller upphävd skyddsorder

Om den utfärdande myndigheten har upphävt eller återkallat skyddsordern ska åklagaren – utan någon prövning i sak – upphäva beslutet om verkställighet. Någon lämplighetsprövning av det utländska beslutet ska alltså inte göras. Om åklagaren trots det utländska beslutet bedömer att det finns anledning att upprätthålla det tidigare meddelade skyddet, bör åklagaren i stället pröva om förutsättningarna att meddela kontaktförbud är uppfyllda.

Hinder mot erkännande av ändrad skyddsorder

Ett beslut om verkställighet ska vidare upphävas, om det föreligger hinder mot erkännande av en ändrad skyddsorder enligt 3 kap. 11 § lagen om europeisk skyddsorder (se avsnitt 3.6).

Rambeslut om överförande av domar och beslut med föreskrift om skyddsåtgärd

Vissa typer av skyddsåtgärder som kan ligga till grund för en europeisk skyddsorder (och som följaktligen kan föranleda beslut om erkännande och

verkställighet i Sverige) kan också ligga till grund för verkställighet i Sverige i enlighet med två olika rambeslut om överförande av frivårdspåföljder och övervakningsåtgärder som meddelas under pågående brottsmålsförande som ett alternativ till tillfälligt frihetsberövande.³⁶ Om det visar sig att en och samma skyddsåtgärd ligger till grund för dubbla verkställighetsförfaranden i Sverige ska åklagaren upphäva beslutet om verkställighet avseende den europeiska skyddsordern.³⁷

Skyddspersonen befinner sig inte i Sverige

Om det under den tid som ett beslut om verkställighet löper framkommer att skyddspersonen varken är bosatt i Sverige eller uppehåller sig här längre, och inget tyder på att personen avser att återvända, bör beslutet om verkställighet som utgångspunkt upphävas. Åklagaren ska i det enskilda fallet pröva om ett beslut om verkställighet bör upphävas på denna grund.

Verkställigheten har pågått längsta möjliga tid

Direktivet föreskriver inte någon längsta varaktighet för en skyddsåtgärd som kan ligga till grund för en europeisk skyddsorder eller någon yttersta tidsgräns för hur lång giltighetstid skyddsordern får ha. Det är i stället den verkställande statens lagstiftning som ytterst utgör den begränsande faktorn för hur länge verkställigheten kan pågå.

För svenskt vidkommande innebär detta att tidsbegränsningarna för hur länge kontaktförbud får meddelas utgör den yttersta begränsningen för hur länge ett beslut om verkställighet kan pågå. Det sagda innebär att när den tidsperiod som angetts för det svenska beslutet har löpt ut, bör verkställigheten avbrytas.³⁸

Innan verkställigheten avbryts ska åklagaren dock tillfråga den andra staten om det skydd som tillhandahålls genom den europeiska skyddsordern fortfarande är nödvändigt. Det kan antas att den utfärdande staten kommer att besvara denna fråga jakande i de situationer då åklagarens beslut om verkställighet har en kortare varaktighet än den som angetts i skyddsordern. Om den utfärdande staten anger ett fortsatt skyddsbehov i dessa situationer finns det för åklagarens vidkommande inte någon möjlighet att meddela ett beslut om förlängning av verkställighetsbeslutet. Åklagaren ska däremot i sådana fall inleda en kontaktförbudsutredning och göra en fullständig prövning av om det föreligger förutsättningar att meddela ett kontaktförbud.

³⁶ Rådets rambeslut 2008/947/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder respektive rådets rambeslut 2009/829/RIF om tillämpning mellan Europeiska unionens medlemsstater av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om övervakningsåtgärder som ett alternativ till tillfälligt frihetsberövande

³⁷ Prop. 2014/15:139 s. 67–70

³⁸ Prop. 2014/15:139 s. 65–66

3.8 Underrättelser

Lagrum: 3 kap. 3–6 §§ förordningen om europeisk skyddsorder samt 3–4 c §§ förordningen (1988:691) om kontaktförbud

- Skyddspersonen ska underrättas om
 - *Beslut om förbud* enligt 3 kap. 5 § lagen om europeisk skyddsorder samt beslut om *upphävande*
- Förbudspersonen ska delges
 - *Beslut om förbud* enligt 3 kap. 5 § lagen om europeisk skyddsorder samt särskilt underrättas om innebörden av beslutet
- Den andra medlemsstaten ska underrättas om
 - *Beslut om förbud* enligt 3 kap. 5 § lagen om europeisk skyddsorder, beslut om *upphävande*, misstänkta *överträdelser* av ett meddelat förbud samt beslut om att *vägra erkännande och verkställighet*
- Polismyndigheten ska underrättas om
 - *Beslut om förbud* enligt 3 kap. 5 § lagen om europeisk skyddsorder, beslut om *upphävande*
- Socialnämnden ska underrättas om
 - *Beslut om förbud* enligt 3 kap. 5 § lagen om europeisk skyddsorder, om parterna har gemensamma barn under 18 år eller om barn under 18 år har umgänge med någon av dem. Om beslutet avser förbud motsvarande kontaktförbud gemensam bostad ska Socialnämnden alltid underrättas.

Skyddspersonen ska omgående underrättas om ett beslut om förbud enligt 3 kap. 5 § lagen om europeisk skyddsorder. Vidare ska en förbudsperson så snart det är möjligt delges ett sådant beslut. Underrättelse ska dessutom omgående ske till den andra medlemsstaten avseende beslut om förbud enligt 3 kap. 5 § lagen om europeisk skyddsorder, beslut om upphävande, misstänkta överträdelser samt beslut om att vägra erkännande och verkställighet. Polismyndigheten ska underrättas om beslut om att utfärda eller upphäva ett beslut enligt 3 kap. 5 § lagen om europeisk skyddsorder. Slutligen ska Socialnämnden underrättas om sådana beslut om parterna har gemensamma barn under 18 år eller om barn under 18 år har umgänge med någon av dem. Om beslutet avser förbud motsvarande kontaktförbud gemensam bostad ska

dock Socialnämnden alltid underrättas. Underrättelse ska ske till Socialnämnden på den ort där förbudet helt eller huvudsakligen ska gälla och i förekommande fall även till Socialnämnden på den ort där barnet bor, om det är en annan ort.

4 Rättens prövning

4.1 Utgående skyddsorder

Lagrum: 2 kap. 4 § och 6 § lagen om europeisk skyddsorder, 14–20 §§, 21 § 1 st. och 22 § lagen (1988:688) om kontaktförbud

Beslut som avser utfärdande av en europeisk skyddsorder

Åklagarens beslut i fråga om utfärdande av en europeisk skyddsorder kan på begäran prövas av rätten på samma sätt som gäller för beslut om kontaktförbud.³⁹ Detta innebär att ett beslut om att utfärda en skyddsorder kan prövas av rätten på begäran av förbudspersonen medan ett beslut om att avslå en begäran om skyddsorder kan prövas på begäran av skyddspersonen.

Beslut som avser återkallelse och ändring av en europeisk skyddsorder

Om åklagaren beslutar att återkalla skyddsordern på grund av att det underliggande kontaktförbudet upphävts är det inte möjligt att begära rättens prövning av beslutet som avser återkallelse av skyddsordern.⁴⁰ Skulle åklagaren besluta om ändring eller förlängning av det underliggande kontaktförbudet och på grund därav är skyldig att fatta motsvarande ändringsbeslut avseende den europeiska skyddsordern, är det inte heller möjligt att begära rättens prövning av beslutet som avser ändring av skyddsordern. Det är i dessa fall givetvis möjligt att med tillämpning av reglerna i lagen om kontaktförbud begära rättens prövning av beslut som avser det underliggande kontaktförbudet.

Beslut som avser återkallelse av skyddsordern med stöd av 2 kap. 6 § 1 st. 2 p lagen om europeisk skyddsorder kan däremot prövas av rätten på begäran av skyddspersonen.

Vad gäller förutsättningarna för att återkalla eller ändra en skyddsorder, se avsnitt 2.3.

I likhet med vad som gäller enligt lagen om kontaktförbud kan en begäran om rättens prövning ske både skriftligen och muntligen.

Vad gäller handläggningen vid rättens prövning, se vidare Handboken om Kontaktförbud, avsnitt 16.

³⁹ 2 kap. 4 § lagen om europeisk skyddsorder jämte 14–20, 21 första stycket och 22 §§ lagen om kontaktförbud

⁴⁰ 2 kap. 6 § 1 st. 1 p lagen om europeisk skyddsorder

4.2 Inkommande skyddsorder

Lagrums: 3 kap. 10 § lagen om europeisk skyddsorder och 14–22 §§ lagen om kontaktförbud

I likhet med vad som gäller i ärenden om kontaktförbud kan förbuds-
personen begära rättens prövning av verkställighetsbeslutet. Om åklagaren
har vägrat verkställighet kan vidare skyddspersonen begära domstols-
prövning, så även om skyddspersonen är missnöjd med omfattningen av det
meddelade förbudet.

Vad gäller de processuella bestämmelserna om rättens prövning tillämpas
samma regler som gäller enligt lagen om kontaktförbud.⁴¹

För närmare vägledning gällande handläggningen vid rättens prövning, se
Handboken om Kontaktförbud, avsnitt 16.

⁴¹ 3 kap. 10 § lagen om europeisk skyddsorder jämte 14–22 §§ lagen om kontaktförbud

5 Överträdelser

5.1 Utgående skyddsorder

Lagrum: 2 kap. 7 § förordningen om europeisk skyddsorder

Om ett beslut om kontaktförbud överträds kan gärningsmannen dömas för överträdelse av kontaktförbud till fängelse. För ringa överträdelser är påföljden böter. I ärenden om den europeiska skyddsordern finns två parallella beslut om skyddsåtgärder som löper samtidigt (dels det svenska kontaktförbudet och dels den skyddsåtgärd som den utländska myndigheten meddelat till följd av erkännandet av skyddsordern). För att upprätthålla förbudet mot dubbel lagföring i 2 kap. BrB ska åklagaren därför vid misstanke om överträdelse av det svenska kontaktförbudet underrätta och vid behov samråda med den andra medlemsstaten om i vilket land hanteringen av överträdelsen bör ske.⁴² Förordningen reglerar hur samråd och informationsutbyte ska gå till.⁴³

5.2 Inkommande skyddsorder

Lagrum: 3 kap. 14 § lagen om europeisk skyddsorder och 3 kap. 8 § förordningen om europeisk skyddsorder

Den som bryter mot ett förbud som har meddelats enligt 3 kap. 5 § lagen om europeisk skyddsorder döms för *överträdelse av europeisk skyddsorder* till böter eller fängelse i högst ett år.

I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

Rekvisiten för överträdelse av europeisk skyddsorder är desamma som rekvisiten för överträdelse av kontaktförbud.

Genom att det svenska beslutet om verkställighet kommer löpa parallellt med den underliggande utländska skyddsåtgärden finns det en risk för att en överträdelse av det svenska beslutet även utgör en överträdelse av den utländska skyddsåtgärden. Frågan om huruvida lagföring bör ske i Sverige får avgöras med utgångspunkt i de omständigheter som föreligger i det enskilda fallet och under de förutsättningar som 2 kap. brottsbalken uppställer.

⁴² 2 kap. 7 § förordningen om europeisk skyddsorder

⁴³ Se vidare förordningen (2014:1553) om förebyggande och lösning av tvister om utövande av jurisdiktion i straffrättsliga förfaranden inom Europeiska unionen.

Åklagaren är skyldig att informera den stat som utfärdat skyddsordern om alla misstänkta överträdelser av verkställighetsbeslutet.⁴⁴ Informationen ska lämnas på ett standardformulär (bilaga II till direktivet, se handbokens bilaga 8.5).

För att säkerställa att samma gärning inte lagförs i båda medlemsstaterna får emellertid åtal för överträdelse av det svenska beslutet om verkställighet ske endast om det står klart att överträdelsen inte kommer leda till att det i den andra medlemsstaten inleds ett förfarande för att skärpa skyddsåtgärden eller för att upphäva skyddsåtgärden och i stället påföra en frihetsberövande åtgärd.⁴⁵ Samråd i denna fråga måste dokumenteras i den svenska åklagarens ärende.

Åklagaren ska därför innan åtal väcks genom samråd inhämta erforderligt underlag från den andra medlemsstaten. Samrådet syftar till att ge det underlag som behövs för ställningstagandet.⁴⁶

5.3 Handläggning under jourtid

Det finns i normalfallet inte någon anledning att hantera ärenden om utfärdande, erkännande och verkställighet av en europeisk skyddsorder under jourtid. Om situationen skulle uppstå att ett beslut om europeisk skyddsorder är meddelat och förbudspersonen uppsöker skyddspersonen i Sverige i tiden före förbudet är delgivet kan några tvångsmedel inte tillgripas. Däremot kan en jouråklagare i den situationen, om det är lämpligt, försöka tillse att delgivning kommer till stånd. När det gäller misstänkta överträdelser av ett delgivet förbud aktualiseras däremot samma överväganden angående tillämpning av eventuella tvångsmedel som vid överträdelse av kontaktförbud.

⁴⁴ Se direktivet artikel 12

⁴⁵ 3 kap. 14 § 2 st. lagen om europeisk skyddsorder

⁴⁶ 3 kap. 8 § förordningen om europeisk skyddsorder

6 Sekretess

Genom ett tillägg i 35 kap. 5 § 3 p offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller samma sekretessregel för ärenden om europeisk skyddsorder som för ärenden om kontaktförbud enligt lagen om kontaktförbud. För vidare information, se avsnitt 4.2 Handboken om kontaktförbud.

7 EU-förordningen om civilrättsliga skyddsåtgärder

Lagrum: (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 606/2013 av den 12 juni 2013 om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor), lagen (2015:197) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor samt förordningen (2015:198) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor

Förarbeten: Prop. 2014/15:51

7.1 Vad är en civilrättslig skyddsåtgärd?

En skyddsåtgärd är en kontaktförbudsliknande åtgärd som meddelats någon till skydd för en annan person. Med civilrättslig skyddsåtgärd avses inom EU-rätten att den kontaktförbudsliknande åtgärden meddelats i en civilrättslig fråga och innebär att en person som är orsak till fara åläggs skyldigheter i avsikt att skydda en person vars fysiska eller psykiska integritet kan vara utsatt för fara.

Genom en EU-förordning har införts regler om att sådana kontaktförbudsliknande civilrättsliga skyddsåtgärder ska erkännas och få effekt även i en annan medlemsstat, om den skyddsbehövande beger sig till den staten. Detta sker genom att skyddspersonen tillhandahåller den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten en kopia av beslutet om skyddsåtgärden och ett intyg som har utfärdats i den medlemsstat som har beslutat om skyddsåtgärden. Eftersom förordningen bygger på principen om ömsesidigt erkännande ska en skyddsåtgärd som har meddelats av en medlemsstat erkännas i övriga medlemsstater utan något särskilt förfarande och vara verkställbar utan verkställbarhetsförklaring.

Tillämpningsområdet är dock begränsat till att omfatta skyddsåtgärder som har meddelats i civilrättsliga frågor. Har skyddsåtgärden meddelats i en straffrättslig fråga ska i stället regleringen avseende den europeiska skyddsordern tillämpas, se närmare avsnitt 1–6.

7.2 Rättslig reglering

EU-förordningen om civilrättslig skyddsåtgärd har trätt i kraft och är direkt tillämplig i alla medlemsstater från den 11 januari 2015.⁴⁷ I Sverige har införts kompletterande bestämmelser till förordningen av verkställande karaktär genom antagandet av lagen (2015:197) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor samt förordningen (2015:198) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor.

7.3 EU-förordningens tillämplighet i Sverige

I Sverige finns två typer av skyddsåtgärder; kontaktförbud enligt kontaktförbudslagen samt besöksförbud enligt 14 kap. 7 § äktenskapsbalken respektive 28 § sambolagen. Som anförts ovan gäller förordningen enbart skyddsåtgärder beslutade i civilrättsliga frågor. Eftersom ingen av de svenska skyddsåtgärderna har bedömts utgöra skyddsåtgärder beslutade i civilrättsliga frågor omfattas de inte av förordningens tillämpningsområde. Mot den bakgrunden kommer det inte bli aktuellt att utfärda några intyg i Sverige. Tillämpningen av förordningen är för Sveriges del således begränsad till att omfatta enbart hanteringen av en inkommande begäran om erkännande av en utländsk civilrättslig skyddsåtgärd.

7.4 Var ska ärenden om civilrättslig skyddsåtgärd handläggas?

Enligt 2 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor ska ärenden om civilrättslig skyddsåtgärd handläggas av åklagare på den ort där skyddsåtgärden helt eller huvudsakligen ska gälla.

7.5 Erkännande av en skyddsåtgärd

Lagrum: art 4.1, 4.2, 5, 7 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 606/2013

Åklagarens prövning av en inkommande begäran om erkännande av en civilrättslig skyddsåtgärd är av formell natur. Någon materiell prövning ska inte göras. För att erkännande ska kunna ske ska den skyddsperson som vill få en skyddsåtgärd erkänd i Sverige inge en kopia på beslutet om den utländska

⁴⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 606/2013 av den 12 juni 2013 om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor

skyddsåtgärden och ett intyg. Vid behov ska skyddspersonen även tillhandahålla en översättning av intyget.⁴⁸

För närmare information om intygets innehåll och närmare utformning, se ämnessidan om den civilrättsliga skyddsåtgärden på Rånet.

Erkännande sker genom att åklagaren tillser att skyddsåtgärden registreras i det administrativa ärendehanteringssystemet Cårall. Verkan av ett erkännande är begränsad till tolv månader från det att intyget utfärdas, oavsett om skyddsåtgärden har en längre varaktighet. Innan skyddsåtgärden registreras ska åklagaren dock ta ställning till om det finns behov av att justera skyddsåtgärden.

7.5.1 Justering av skyddsåtgärden

Om det är nödvändigt för att en skyddsåtgärd ska kunna få effekt i Sverige, kan åklagaren i vissa fall behöva justera sakuppgifterna i skyddsåtgärden. En justering ska enbart avse sakuppgifter i beslutet om skyddsåtgärd, vilket typiskt sett avser den adress eller plats som den person som är orsak till fara inte får besöka.

Ett beslut om justering ska vara skriftligt samt innehålla parternas personuppgifter, innebörden av justeringen, de skäl som föranlett justeringen samt upplysning om möjligheten att överklaga justeringen. Vidare ska beslutet om justering delges både skyddspersonen och förbudspersonen.⁴⁹

En justering får överklagas av såväl skyddspersonen som av förbudspersonen. Däremot får en skyddsåtgärd aldrig omprövas i sak i den anmodade medlemsstaten.

Behörig domstol är den tingsrätt där åklagaren ska föra talan i brottmål i allmänhet.⁵⁰

7.5.2 Särskilt om överträdelser

Åklagaren ska även tillse att misstänkta överträdelser av skyddsåtgärden dokumenteras i det administrativa ärendehanteringssystemet Cårall. Något straffansvar för överträdelsen kan däremot aldrig inträda och polisiärt biträde kan inte begäras i utredningen. Det kan dock vara lämpligt att underrätta den andra medlemsstaten om den misstänkta överträdelsen. En överträdelse kan däremot utgöra skäl att inleda ett svenskt kontaktförbudsärende, se avsnitt 7.5.3.

⁴⁸ Art. 4.2 och 5

⁴⁹ 4 § förordningen (2015:198) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor

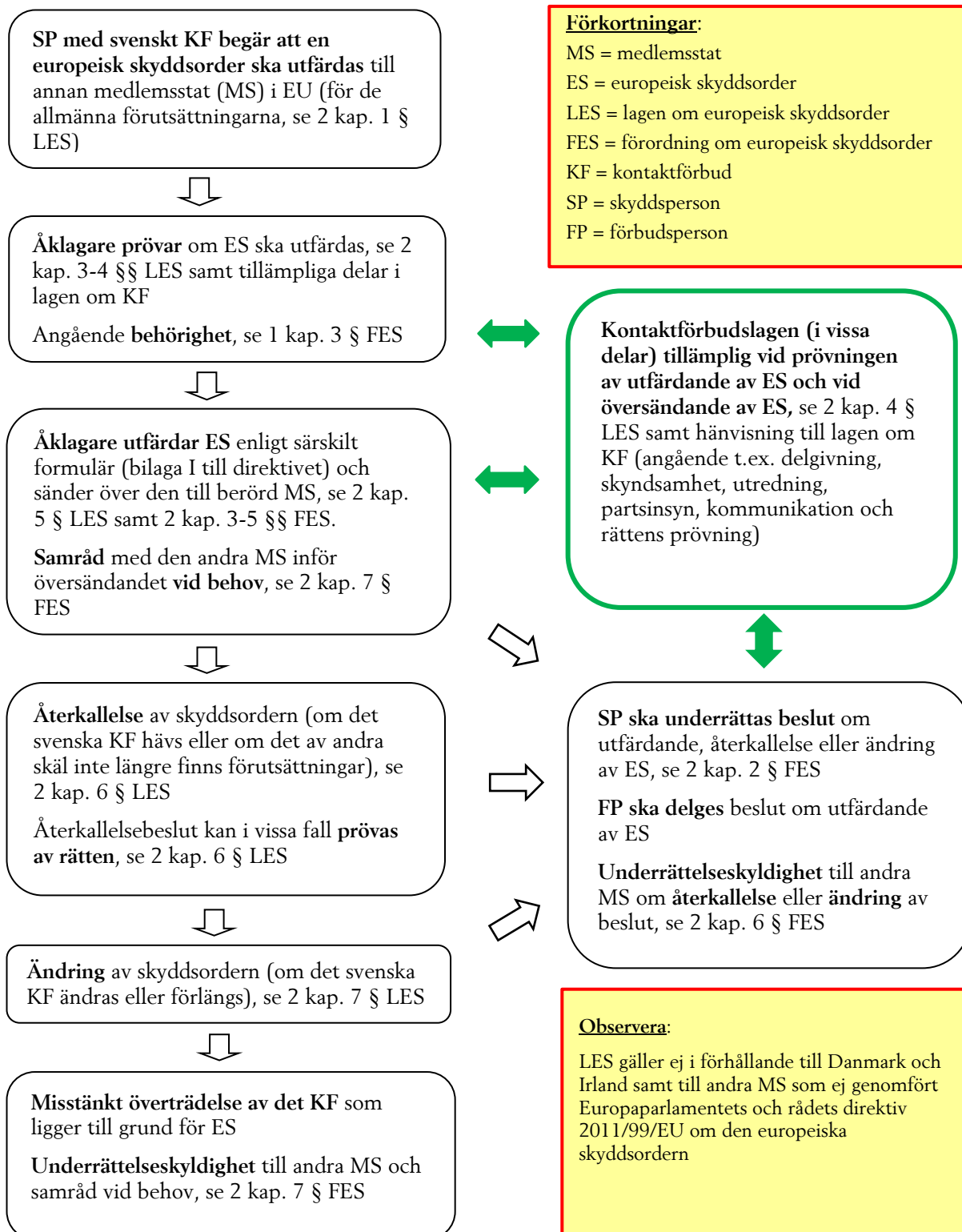
⁵⁰ 3 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor

7.5.3 Finns det anledning att meddela ett svenskt kontaktförbud?

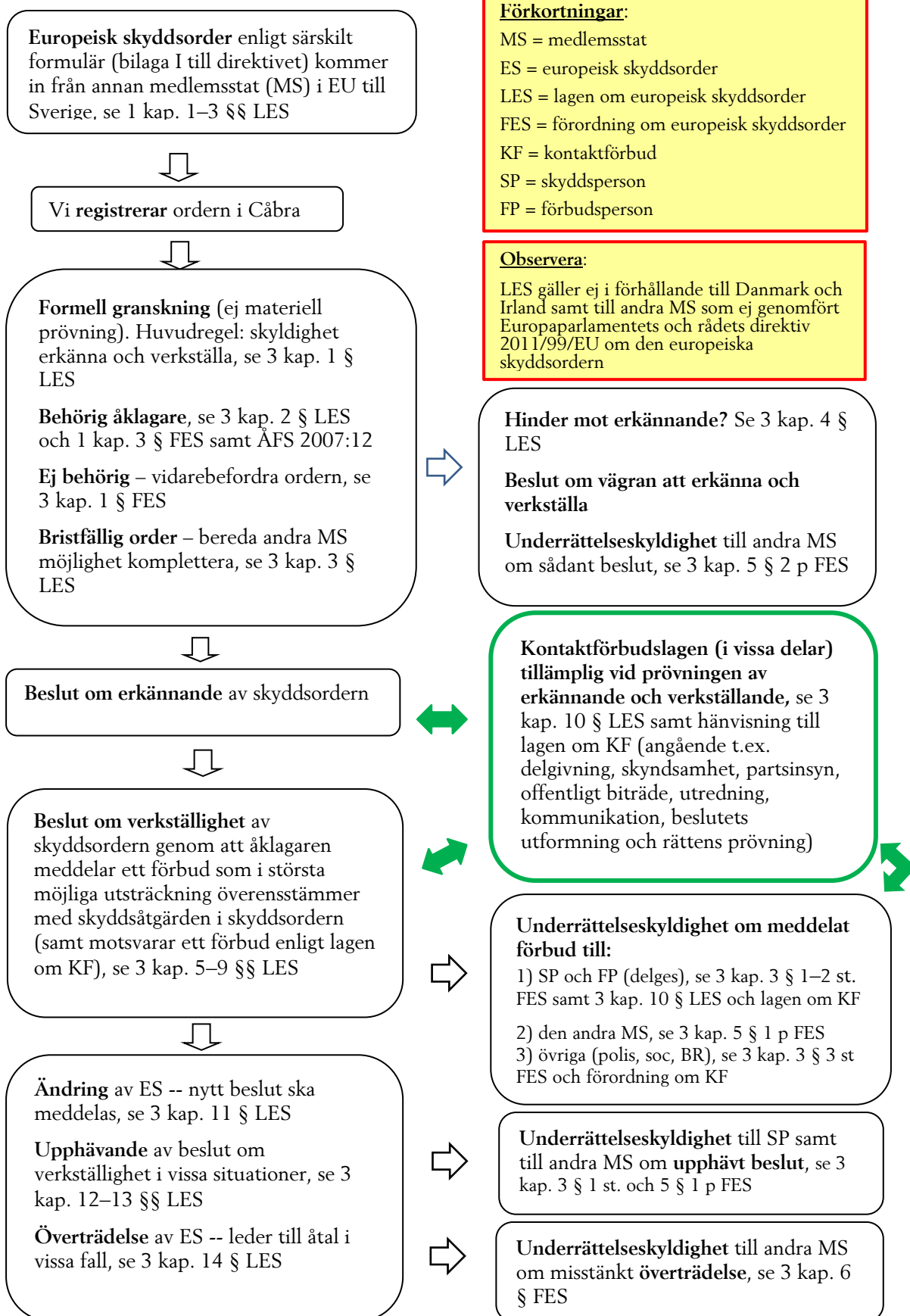
Om en civilrättslig skyddsåtgärd åberopas i Sverige innebär det i normalfallet att det finns anledning för åklagaren att överväga om ett svenskt kontaktförbud bör meddelas. Detta innebär att det som regel finns anledning att initiera en kontaktförbudsutredning i samband med att skyddsåtgärden åberopas i Sverige. Om det redan vid åberopandet av skyddsåtgärden står helt klart att det saknas förutsättningar för ett kontaktförbud, t.ex. för att frågan redan prövats i ett svenskt kontaktförbudsärende, saknas dock normalt skäl att inleda en kontaktförbudsutredning. Om åklagaren bedömer att det inte finns anledning att meddela ett kontaktförbud i samband med att skyddsåtgärden åberopas, kan det finnas anledning att på nytt överväga inledande av en kontaktförbudsutredning om det i ett senare skede framkommer uppgifter om att skyddsåtgärden överträtts.

8 BILAGOR

8.1 Flödesschema för *utgående* europeisk skyddsorder

8.2 Flödesschema för *inkommande* europeisk skyddsorder

Förkortningar:

MS = medlemsstat

ES = europeisk skyddsorder

LES = lagen om europeisk skyddsorder

FES = förordning om europeisk skyddsorder

KF = kontaktförbud

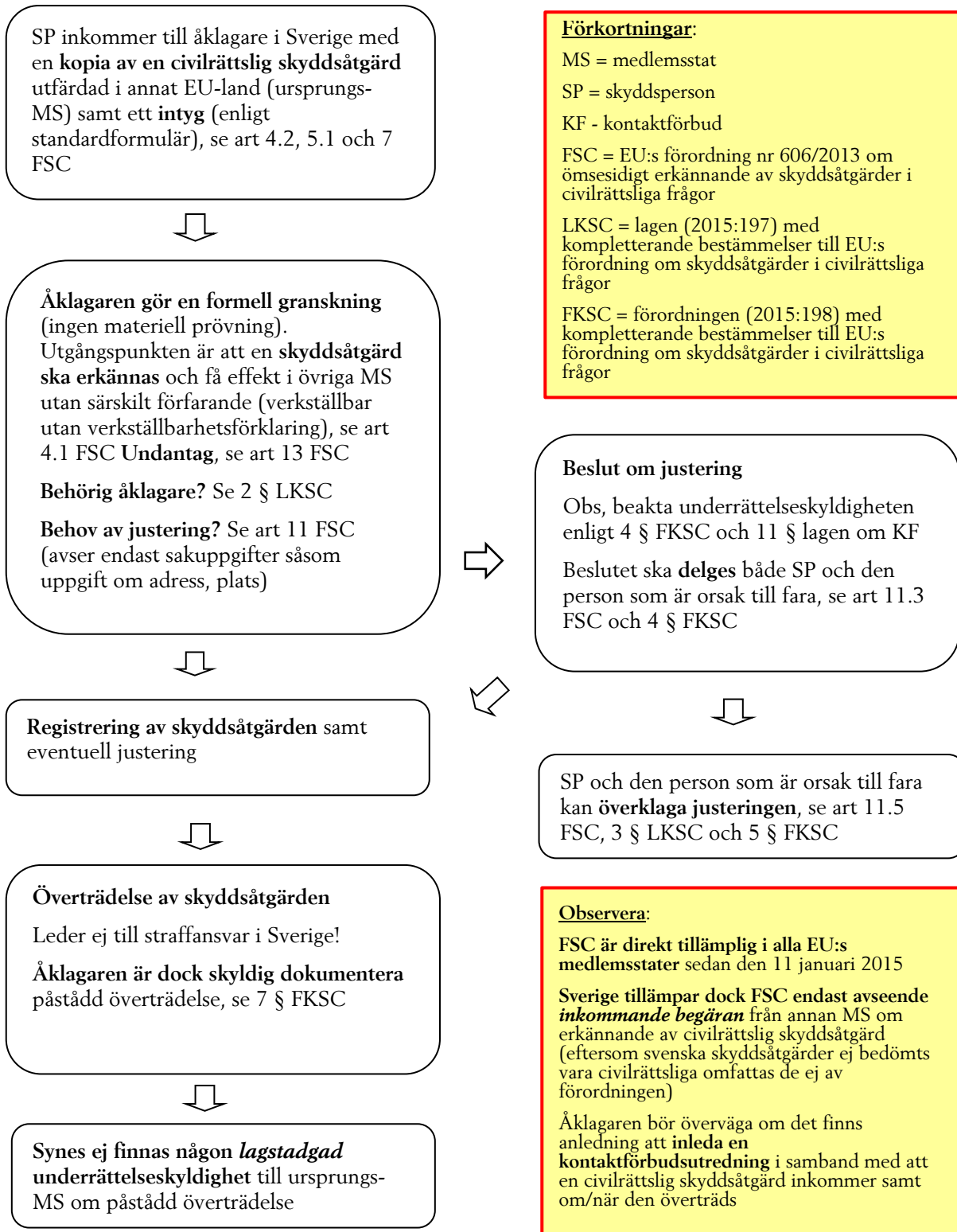
SP = skyddsperson

FP = förbudsperson

Observera:

LES gäller ej i förhållande till Danmark och Irland samt till andra MS som ej genomfört Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU om den europeiska skyddsordern

8.3 Flödesschema för civilrättslig skyddsåtgärd (endast *inkommande*)

8.4 Europeisk skyddsorder

21.12.2011

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 338/13

BILAGA I

EUROPEISK SKYDDSORDER

enligt artikel 7 i

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2011/99/EU AV DEN 13 DECEMBER 2011 OM DEN EUROPEISKA SKYDDSORDERN

Informationen i detta formulär ska behandlas med vederbörlig diskretion

Utfärdande stat:
Verkställande stat:
a) Uppgifter om den skyddade personen: Efternamn: Förnamn: Namn som ogift eller tidigare namn, i förekommande fall: Kön: Nationalitet: Personnummer eller socialförsäkringsnummer (om sådant finns): Födelsedatum: Födelseort: Adresser/bostadsorter: — I den utfärdande staten: — I den verkställande staten: — I annan stat: Språk som personen förstår (om känt):
Har den skyddade personen beviljats kostnadsfri rätts hjälp i den utfärdande staten? (Anges om detta är känt utan ytterligare utredning) ☐ Ja. ☐ Nej. ☐ Okänt. Om den skyddade personen är underårig eller saknar rättskapacitet, information om personens förmyndare eller ombud: Efternamn: Förnamn: Namn som ogift eller tidigare namn, i förekommande fall: Kön: Nationalitet: Kontor/Adress:

<p>b) Den skyddade personen har beslutat att bosätta sig eller är redan bosatt i den verkställande staten eller har beslutat att uppehålla sig eller uppehåller sig redan i den verkställande staten.</p> <p>Det datum från vilket den skyddade personen avser att bosätta eller uppehålla sig i den verkställande staten (om känt):</p> <p>Vistelseperiod(er) (om känt):</p>
<p>c) Har den skyddade personen eller den person som är orsak till fara utrustats med någon teknisk anordning som ett medel för verkställande av skyddsåtgärden?</p> <p>☐ Ja. Vänligen ge en kort sammanfattning av de hjälpmedel som används:</p> <p>☐ Nej.</p>
<p>d) Den behöriga myndighet som utfärdade den europeiska skyddsordern:</p> <p>Officiellt namn:</p> <p>Fullständig adress:</p> <p>Tfn (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>Fax (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>Uppgifter om kontaktperson(er):</p> <p>Eltemann:</p> <p>Förnamn:</p> <p>Befattning (titel/jänsteställning):</p> <p>Tfn (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>Fax (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>E-post: (om sådan finns):</p> <p>Språk som kan användas vid kontakter:</p>
<p>e) Identifiering av den skyddsåtgärd på grundval av vilken den europeiska skyddsordern har utfärdats:</p> <p>Skyddsåtgärden meddelades den (datum: DD-MM-ÅÅÅÅ):</p> <p>Skyddsåtgärden blev verkställbar den (datum: DD-MM-ÅÅÅÅ):</p> <p>Diariumnummer för ärendet avseende skyddsåtgärden (om sådan finns):</p> <p>Myndighet som meddelade skyddsåtgärden:</p>
<p>f) En sammanfattning av de fakta och omständigheter, i tillämpliga fall även den brottsrubricering, som har lett till påförandet av den skyddsåtgärd som anges i e ovan:</p>

g) Uppgifter om de förbud eller restriktioner som genom skyddsåtgärden har ålagts den person som är orsak till fara:

— Förbudets/förbudens eller restriktionens/restriktionernas art (ni kan sätta kryss i fler än en ruta):

Ett förbud mot att beträda vissa orter, platser eller angivna områden där den skyddade personen bor eller besöker.

— Om ni har satt ett kryss i denna ruta, vänligen ange exakt vilka orter, platser eller angivna områden den person som är orsak till fara är förbjuden att beträda.

Ett förbud mot eller en föreskrift avseende all sorts kontakt med den skyddade personen, inklusive per telefon, e-post, vanlig post, fax eller på något annat sätt.

— Om ni har satt ett kryss i denna ruta, vänligen ange eventuella relevanta uppgifter:

Ett förbud mot eller en föreskrift avseende att närma sig den skyddade personen närmare än ett visst fastställt avstånd.

— Om ni har satt ett kryss i denna ruta, vänligen ange på exakt vilket avstånd personen som är orsak till fara måste hålla sig från den skyddade personen:

— Vänligen ange under hur lång tid ovan nämnda förbud eller restriktioner är ålagda den person som är orsak till fara:

— Vänligen ange den påföljd (om någon) som kan åläggas vid en överträdelse av förbudet eller restriktionen:

h) Uppgifter om den person som är orsak till fara och som har ålagts de förbud eller restriktioner som anges under g ovan:

Efternamn:

Förnamn:

Namn som ogift eller tidigare namn, i förekommande fall:

Alias, i förekommande fall:

Kön:

Nationalitet:

Personnummer eller socialförsäkringsnummer (om sådant finns):

Födelsedatum:

Födelseort:

Adresser/bostadsorter:

— I den utfärdande staten:

— I den verkställande staten:

— I annan stat:

Språk som personen förstår (om känt):

Lämna följande uppgifter om de finns tillgängliga:

— Typ av identitetshandling(ar) som personen innehar och deras nummer (identitetskort, pass):

Har den person som är orsak till fara beviljats kostnadsfri rätts hjälp i den utfärdande staten? (Anges om detta är känt utan ytterligare utredning)

Ja.

Nej.

Okänt.

i) Andra omständigheter som kan ha betydelse för bedömningen av den fara som den skyddade personen kan utsättas för (frivillig information):
j) Annan information av värde (exempelvis om andra stater där skyddsåtgärder tidigare har meddelats till förmån för samma skyddade person, om sådan information är tillgänglig och nödvändig):
k) Vänligen fyll i: ☐ En dom i enlighet med artikel 2 i rambeslut 2008/947/RIF har redan översänts till en annan medlemsstat. — Om ni har satt ett kryss i denna ruta, vänligen ange kontaktppgifter för den behöriga myndighet till vilken domen har översänts: ☐ Ett beslut om övervakningsåtgärder i enlighet med artikel 4 i rambeslut 2009/829/RIF har redan översänts till en annan medlemsstat. — Om ni har satt ett kryss i denna ruta, vänligen ange kontaktppgifter för den behöriga myndighet till vilken beslutet om övervakningsåtgärder har översänts: Underskrift av den myndighet som utfärdar den europeiska skyddsordern och/eller dess företrädare för intygande av att orderns innehåll är korrekt: Namn: Befattning (titel/tjänsteställning): Datum: Diarinumner (om sådant finns): Officiell stämpel (i förekommande fall):

8.5 Underrättelse om överträdelse av en europeisk skyddsorder

21.12.2011

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 338/17

BILAGA II

FORMULÄR

enligt artikel 12 i

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2011/99/EU AV DEN 13 DECEMBER 2011 OM DEN EUROPEISKA SKYDDSORDERN

UNDERRÄTTELSE OM ÖVERTRÄDELSE AV DEN ÅTGÄRD SOM HAR VIDTAGITS PÅ GRUNDVAL AV DEN EUROPEISKA SKYDDSORDERN

Informationen i detta formulär ska behandlas med vederbörlig diskretion

<p>a) Uppgifter om den person som är orsak till fara:</p> <p>Efternamn:</p> <p>Förnamn:</p> <p>Namn som ogift eller tidigare namn, i förekommande fall:</p> <p>Alias, i förekommande fall:</p> <p>Kön:</p> <p>Nationalitet:</p> <p>Personnummer eller socialförsäkringsnummer (om sådant finns):</p> <p>Födelsedatum:</p> <p>Födelseort:</p> <p>Adress:</p> <p>Språk som personen förstår (om känt):</p>
<p>b) Uppgifter om den skyddade personen:</p> <p>Efternamn:</p> <p>Förnamn:</p> <p>Namn som ogift eller tidigare namn, i förekommande fall:</p> <p>Kön:</p> <p>Nationalitet:</p> <p>Födelsedatum:</p> <p>Födelseort:</p> <p>Adress:</p> <p>Språk som personen förstår (om känt):</p>
<p>c) Uppgifter om den europeiska skyddsordern:</p> <p>Ordern utfärdad den:</p> <p>Diarinumner (om sådant finns):</p> <p>Myndighet som utfärdat ordern:</p> <p>Officiellt namn:</p> <p>Adress:</p>

<p>d) Uppgifter om den myndighet som är ansvarig för verkställigheten av den eventuella skyddsåtgärd som vidtogs i den verkställande staten med anledning av den europeiska skyddsordern.</p> <p>Myndighetens officiella namn:</p> <p>Namn på kontaktperson:</p> <p>Befattning (titel/tjänsteställning):</p> <p>Adress:</p> <p>Tfn (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>Fax (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>E-post:</p> <p>Språk som kan användas vid kontakter:</p>
<p>e) Överträdelse av förbud eller restriktioner meddelade av den behöriga myndigheten i den verkställande staten efter erkännande av den europeiska skyddsordern och/eller varje annan iakttagelse som skulle kunna leda till ett följdbeslut:</p> <p>Överträdelsen gäller följande förbud eller restriktion/riktningar (ni kan sätta kryss i fler än en ruta):</p> <p>☐ Ett förbud mot att beträda vissa orter, platser eller angivna områden där den skyddade personen bor eller besöker.</p> <p>☐ Ett förbud mot eller en föreskrift avseende all sorts kontakt med den skyddade personen, inklusive per telefon, e-post, vanlig post, fax eller på något annat sätt.</p> <p>☐ Ett förbud mot eller en föreskrift avseende att närma sig den skyddade personen närmare än ett visst fastställt avstånd.</p> <p>☐ Alla övriga åtgärder, som motsvarar den skyddsåtgärd som ligger till grund för den europeiska skyddsordern, vidtagna av den behöriga myndigheten i den verkställande staten till följd av erkännandet av den europeiska skyddsordern.</p> <p>Beskrivning av överträdelsen eller överträdelserna (plats, datum och närmare omständigheter):</p> <p>I enlighet med artikel 11.2:</p> <p>— Åtgärder som har vidtagits i den verkställande staten till följd av överträdelsen:</p> <p>— Eventuella rättsliga konsekvenser av överträdelsen i den verkställande staten:</p> <p>Andra iakttagelser som skulle kunna leda till ett följdbeslut:</p> <p>Beskrivning av iakttagelserna:</p>
<p>f) Uppgifter om kontaktperson för ytterligare upplysningar om överträdelsen:</p> <p>Efternamn:</p> <p>Förnamn:</p> <p>Adress:</p> <p>Tfn (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>Fax (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>E-post:</p> <p>Språk som kan användas vid kontakter:</p> <p>Underskrift av den myndighet som har utfärdat formuläret och/eller dess företrädare för intygande av att formulärets innehåll är korrekt:</p> <p>Namn:</p> <p>Befattning (titel/tjänsteställning):</p> <p>Datum:</p> <p>Officiell stämpel (i förekommande fall):</p>

BILAGA II

FORMULÄR

enligt artikel 12 i

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2011/99/EU AV DEN 13 DECEMBER 2011 OM DEN
EUROPEISKA SKYDDSORDERN
UNDERRÄTTELSE OM ÖVERTRÄDELSE AV DEN ÅTGÄRD SOM HAR VIDTAGITS PÅ GRUNDVAL AV DEN
EUROPEISKA SKYDDSORDERN

Informationen i detta formulär ska behandlas med vederbörlig diskretion

a) Uppgifter om den person som är orsak till fara:

Efternamn:

Förnamn:

Namn som ogift eller tidigare namn, i förekommande fall:

Alias, i förekommande fall:

Kön:

Nationalitet:

Personnummer eller socialförsäkringsnummer (om sådant finns):

Födelsedatum:

Födelseort:

Adress:

Språk som personen förstår (om känt):

b) Uppgifter om den skyddade personen:

Efternamn:

Förnamn:

Namn som ogift eller tidigare namn, i förekommande fall:

Kön:

Nationalitet:

Födelsedatum:

Födelseort:

Adress:

Språk som personen förstår (om känt):

c) Uppgifter om den europeiska skyddsordern:

Ordern utfärdad den:

Diarinummer (om sådant finns):

Myndighet som utfärdat ordern:

Officiellt namn:

Adress:

<p>d) Uppgifter om den myndighet som är ansvarig för verkställigheten av den eventuella skyddsåtgärd som vidtogs i den verkställande staten med anledning av den europeiska skyddsordern:</p> <p>Myndighetens officiella namn:</p> <p>Namn på kontaktperson:</p> <p>Befattning (titel/tjänsteställning):</p> <p>Adress:</p> <p>Tfn (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>Fax (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>E-post:</p> <p>Språk som kan användas vid kontakter:</p>
<p>e) Överträdelse av förbud eller restriktioner meddelade av den behöriga myndigheten i den verkställande staten efter erkännande av den europeiska skyddsordern och/eller varje annan iakttagelse som skulle kunna leda till ett följdbeslut:</p> <p>Överträdelsen gäller följande förbud eller restriktion/riktningar (ni kan sätta kryss i fler än en ruta):</p> <p>☐ Ett förbud mot att beträda vissa orter, platser eller angivna områden där den skyddade personen bor eller besöker.</p> <p>☐ Ett förbud mot eller en föreskrift avseende all sorts kontakt med den skyddade personen, inklusive per telefon, e-post, vanlig post, fax eller på något annat sätt.</p> <p>☐ Ett förbud mot eller en föreskrift avseende att närma sig den skyddade personen närmare än ett visst fastställt avstånd.</p> <p>☐ Alla övriga åtgärder, som motsvarar den skyddsåtgärd som ligger till grund för den europeiska skyddsordern, vidtagna av den behöriga myndigheten i den verkställande staten till följd av erkännandet av den europeiska skyddsordern.</p> <p>Beskrivning av överträdelsen eller överträdelserna (plats, datum och närmare omständigheter):</p> <p>I enlighet med artikel 11.2:</p> <p>— Åtgärder som har vidtagits i den verkställande staten till följd av överträdelsen:</p> <p>— Eventuella rättsliga konsekvenser av överträdelsen i den verkställande staten:</p> <p>Andra iakttagelser som skulle kunna leda till ett följdbeslut:</p> <p>Beskrivning av iakttagelserna:</p>
<p>f) Uppgifter om kontaktperson för ytterligare upplysningar om överträdelsen:</p> <p>Efternamn:</p> <p>Förnamn:</p> <p>Adress:</p> <p>Tfn (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>Fax (landskod) (riktnummer) (nummer):</p> <p>E-post:</p> <p>Språk som kan användas vid kontakter:</p> <p>Underskrift av den myndighet som har uttärdat formuläret och/eller dess företrädare för intygande av att formulärets innehåll är korrekt:</p> <p>Namn:</p> <p>Befattning (titel/tjänsteställning):</p> <p>Datum:</p> <p>Officiell stämpel (i förekommande fall):</p>

8.6 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU om den europeiska skyddsordern

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2011/99/EU

av den 13 december 2011

om den europeiska skyddsordern

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artikel 82.1 a och d,

med beaktande av initiativet från Konungariket Belgien, Repu-
bliken Bulgarien, Republiken Estland, Konungariket Spanien,
Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Ungern,
Republiken Polen, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken
Finland och Konungariket Sverige,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de natio-
nella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet⁽¹⁾, och

av följande skäl:

(1) Europeiska unionen har som mål att bevara och utveckla
unionen som ett område med frihet, säkerhet och rätt-
visa.

(2) I artikel 82.1 i fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt (EUF-fördraget) föreskrivs det att det straffrätts-
liga samarbetet inom unionen ska bygga på principen
om ömsesidigt erkännande av domar och rättsliga avgö-
randen.

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 14 december 2010 (ännu ej
offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen
av den 24 november 2011 (ännu ej offentliggjord i EUT), Europa-
parlamentets ståndpunkt av den 13 december 2011 (ännu ej offent-
liggjord i EUT).

(3) Enligt Stockholmsprogrammet "Ett öppet och säkert Eu-
ropa i medborgarnas tjänst och för deras skydd"⁽²⁾ bör
ömsesidigt erkännande omfatta alla typer av domar och
avgöranden av rättslig art, vilka beroende på rättssystem
kan vara antingen straffrättsliga eller administrativa. I
programmet uppmanas även kommissionen och med-
lemsstaterna att undersöka hur lagstiftning och praktiska
stödåtgärder till skydd för brottsoffer kan förbättras. I
programmet påpekas också att brottsoffer kan erbjudas
särskilda skyddsåtgärder, som bör gälla inom unionen.
Detta direktiv ingår i en enhetlig och övergripande upp-
sättning åtgärder för brottsoffers rättigheter.

(4) I Europaparlamentets resolution av den 26 november
2009 om avskaffande av våld mot kvinnor uppmanas
medlemsstater att förbättra den nationella lagstiftningen
och politiken för att bekämpa alla former av våld mot
kvinnor och att agera för att angripa orsakerna till våld
mot kvinnor, inte minst genom förebyggande åtgärder,
och unionen uppmanas att garantera alla våldsoffers rätt
till hjälp och stöd. I Europaparlamentets resolution av
den 10 februari 2010 om jämställdhet mellan kvinnor
och män i Europeiska unionen – 2009 stöds förslaget
om att inrätta den europeiska skyddsordern för brottsof-
fer.

(5) I sin resolution av den 10 juni 2011 om en färdplan för
att stärka brottsoffers rättigheter och skyddet för brott-
soffer, särskilt i samband med straffrättsliga förfaranden,
uttalade rådet att åtgärder bör vidtas på unionsnivå för
att stärka brottsoffers rättigheter och skyddet för brott-
soffer och uppmanade kommissionen att lägga fram
lämpliga förslag för detta ändamål. Inom denna ram
bör en mekanism skapas för att säkerställa ömsesidigt
erkännande medlemsstaterna emellan av beslut om
skyddsåtgärder för brottsoffer. Enligt den resolutionen
bör detta direktiv, som gäller ömsesidigt erkännande av
skyddsåtgärder som vidtas i straffrättsliga frågor, kom-
pletteras av en lämplig mekanism för åtgärder vidtagna
i civilrättsliga frågor.

(6) I ett gemensamt rättsligt område utan inre gränser är det
nödvändigt att säkerställa att det skydd som tillhandahålls
en fysisk person i en medlemsstat bibehålls och fortsätter

⁽²⁾ EUT C 115, 4.5.2010, s. 1.

- att gälla i varje annan medlemsstat till vilken personen flyttat eller har flyttat. Det bör också säkerställas att unionsmedborgares legitima utövande av rätten att fritt röra sig och bosätta sig inom medlemsstaternas territorium i enlighet med artikel 3.2 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och artikel 21 i EUF-fördraget inte leder till att en person förlorar sitt skydd.
- (7) För att dessa mål ska kunna uppnås bör det i detta direktiv formuleras regler, varigenom det skydd som här- rör från vissa skyddsåtgärder som har meddelats enligt en medlemsstats lagstiftning (den utfärdande staten) kan ut- vidgas till att gälla i en annan medlemsstat, där den skyddade personen beslutar att bosätta eller uppehålla sig (den verkställande staten).
- (8) Detta direktiv tar hänsyn till medlemsstaternas olika rättstraditioner och till den omständigheten att effektivt skydd kan tillhandahållas genom skyddsordrar utfärdade av en annan myndighet än en brottnåmsdomstol. I detta direktiv införs inte något krav på ändring av nationella system för att meddela skyddsåtgärder och inte heller något krav på att ett straffrättsligt system för att verk- ställa en europeisk skyddsorder införs eller förändras.
- (9) Detta direktiv är tillämpligt på skyddsåtgärder som spe- cifict syftar till att skydda en person mot en annan per- sons brottsliga gärning som på något sätt kan utgöra en fara för den skyddade personens liv eller fysiska, psykiska och sexuella integritet, till exempel genom att förhindra alla former av trakasserier, liksom för dennes värdighet och personliga frihet, till exempel genom att förhindra bortföranden, förföljelse och andra former av indirekt tvång, och som syftar till att förebygga nya brottsliga gärningar eller att begränsa följderna av redan begångna brottsliga gärningar. Dessa personliga rättigheter för den skyddade personen motsvarar grundläggande värden som erkänns och upprätthålls i alla medlemsstater. En med- lemsstat är emellertid inte skyldig att utfärda en eu- ropeisk skyddsorder på grundval av en straffrättslig åtgärd som inte särskilt är avsedd för att skydda en person utan främst har andra syften, exempelvis gämningsman- nens sociala rehabilitering. Det är viktigt att understryka att detta direktiv gäller skyddsåtgärder som syftar till att skydda alla brottsoffer och inte enbart offer för köns- relaterat våld med beaktande av särdragen i varje berörd brottsyp.
- (10) Detta direktiv är tillämpligt på skyddsåtgärder som har meddelats i straffrättsliga frågor och omfattar således inte skyddsåtgärder som har meddelats i civilrättsliga frågor. För att en skyddsåtgärd ska vara verkställbar i enlighet med detta direktiv är det inte nödvändigt att det i ett slutligt beslut har fastställts att ett brott har begåtts. Det spelar inte heller någon roll om det är en straffrättslig, administrativ eller civilrättslig myndighet som meddelar en skyddsåtgärd. Detta direktiv medför ingen skyldighet för medlemsstaterna att ändra sin nationella lagstiftning för att kunna meddela skyddsåtgärder inom ramen för ett straffrättsligt förfarande.
- (11) Detta direktiv är avsett att vara tillämpligt på skydds- åtgärder som har meddelats till förmån för brottsoffer eller potentiella brottsoffer. Detta direktiv bör därför inte tillämpas på åtgärder som meddelas avseende vitt- nesskydd.
- (12) Om en skyddsåtgärd enligt definitionen i detta direktiv meddelas för att skydda en anhörig till den person som primärt ska skyddas, får en europeisk skyddsorder begä- ras och utfärdas även avseende den anhörige, enligt de villkor som anges i detta direktiv.
- (13) Varje begäran om utfärdande av en europeisk skydds- order bör behandlas med vederbörlig skyndsämhet, med beaktande av ärendets specifika omständigheter, dä- ribland hur brådskande ärendet är, vilket datum den skyddade personen förväntas ankomma till den verkstäl- lande statens territorium och om möjligt hur allvarlig fara den skyddade personen är utsatt för.
- (14) Om det enligt detta direktiv ska lämnas upplysningar till den skyddade personen eller den person som är orsak till fara, bör dessa upplysningar även lämnas till den berörda personens förmyndare eller ombud, om sådana förekom- mer. Den skyddade personen, den person som är orsak till fara eller förmyndaren eller ombudet i förfarandet behöver också få de upplysningar som avses i detta di- rektiv på ett språk som den personen förstår, vilket bör uppmärksammas på vederbörligt sätt.
- (15) I förfarandena för utfärdande och erkännande av en eu- ropeisk skyddsorder bör de behöriga myndigheterna visa vederbörlig hänsyn till brottsoffrens behov, däribland sär- skilt sårbara personer, till exempel minderåriga eller per- soner med funktionshinder.
- (16) Vid tillämpningen av detta direktiv kan en skyddsåtgärd ha utfärdats till följd av en dom i enlighet med rådets rambeslut 2008/947/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alter- nativa påföljder och övervakningsåtgärder⁽¹⁾ eller till följd av ett beslut om övervakningsåtgärder i enlighet

⁽¹⁾ EUT L 337, 16.12.2008, s. 102.

med rådets rambeslut 2009/829/RIF av den 23 oktober 2009 om tillämpning mellan Europeiska unionens medlemsstater av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om övervakningsåtgärder som ett alternativ till tillfälligt frihetsberövande⁽¹⁾. Om ett beslut har meddelats i den utfärdande staten på grundval av något av dessa rambeslut, bör det förfarandet för erkännande följas i den verkställande staten. Detta bör emellertid inte utesluta möjligheten att överföra en europeisk skyddsorder till en annan medlemsstat än den som verkställer beslut på grundval av dessa rambeslut.

- (17) I överensstämmelse med artikel 6 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och artikel 47 andra stycket i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, ska den person som är orsak till fara, antingen under det förfarande som leder till meddelandet av en skyddsåtgärd eller innan utfärdandet av en europeisk skyddsorder, ha rätt att höras och att invända mot skyddsåtgärden.
- (18) För att förhindra att brott begås mot brottsoffret i den verkställande staten, bör denna stat ha de rättsliga möjligheterna för att erkänna det beslut som tidigare har meddelats i den utfärdande staten till förmån för brottsoffret, samtidigt som det undviks att brottsoffret blir tvungen att inleda nya förfaranden eller att på nytt lägga fram bevis i den verkställande staten, som om den utfärdande staten inte hade meddelat något beslut. Den verkställande statens erkännande av den europeiska skyddsordern innebär bland annat att den behöriga myndigheten i denna stat, med förbehåll för de begränsningar som anges i detta direktiv, godtar förekomsten och giltigheten av den skyddsåtgärd som har meddelats i den utfärdande staten, erkänner den faktiska situation som beskrivs i den europeiska skyddsordern och instämmer i att skydd bör tillhandahållas och bör fortsätta att tillhandahållas i enlighet med dess nationella lagstiftning.
- (19) Detta direktiv innehåller en uttömmande förteckning över förbud och restriktioner, som, när de är påförda i den utfärdande staten och innefattade i den europeiska skyddsordern, bör erkännas och verkställas i den verkställande staten, med förbehåll för de begränsningar som anges i detta direktiv. Andra typer av skyddsåtgärder kan finnas på nationell nivå, såsom, om så föreskrivs i nationell lagstiftning, en skyldighet för den person som är orsak till fara att stanna kvar på anvisad plats. Sådana åtgärder kan åläggas i den utfärdande staten inom ramen för ett förfarande som leder till meddelande av en av de skyddsåtgärder som enligt detta direktiv kan utgöra grundval för en europeisk skyddsorder.
- (20) Eftersom det i medlemsstaterna kan vara olika typer av myndigheter (civila, straffrättsliga eller administrativa) som är behöriga att meddela och verkställa skyddsåtgärder, är det lämpligt med en hög grad av flexibilitet i

samarbetsmekanismen mellan medlemsstaterna enligt detta direktiv. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten behöver därför inte i samtliga fall vidta samma skyddsåtgärd som har meddelats i den utfärdande staten, och kan i viss mån efter eget omdöme meddela en åtgärd som den enligt sin nationella lag anser vara adekvat och lämplig i ett liknande fall för att åstadkomma fortsatt skydd för den skyddade personen, mot bakgrund av den skyddsåtgärd som har meddelats i den utfärdande staten som återges i den europeiska skyddsordern.

- (21) Bland de förbud eller restriktioner som detta direktiv är tillämpligt på finns åtgärder som syftar till att begränsa personliga kontakter eller distanskontakter mellan den skyddade personen och den person som är orsak till fara, till exempel genom att föreskriva vissa villkor för sådana kontakter eller genom att införa restriktioner för innehållet i kommunikationen.
- (22) Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska informera den person som är orsak till fara, den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och den skyddade personen om alla åtgärder som vidtas på grundval av den europeiska skyddsordern. Vid underrättelse till den person som är orsak till fara bör vederbörlig hänsyn tas till den skyddade personens intresse av att inte få sin adress eller andra kontaktuppgifter röjda. Sådana uppgifter bör undantas från underrättelsen, om inte adressen eller de andra kontaktuppgifterna utgör del av det förbud eller den restriktion som åläggs den person som är orsak till fara som verkställighetsåtgärd.
- (23) Om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten upphäver den europeiska skyddsordern, bör den behöriga myndigheten i den verkställande staten avsluta de åtgärder som den har vidtagit i syfte att verkställa den europeiska skyddsordern, varvid dock den behöriga myndigheten i den verkställande staten - självständigt, och i enlighet med sin nationella lagstiftning - får anta en skyddsåtgärd i enlighet med sin nationella lagstiftning för att skydda den berörda personen.
- (24) Eftersom detta direktiv rör situationer där den skyddade personen flyttar till en annan medlemsstat, bör utfärdandet eller verkställandet av en europeisk skyddsorder inte innebära någon överföring till den verkställande staten av befogenheter avseende primära, uppskjutna, alternativa, villkorliga eller sekundära påföljder eller säkerhetsåtgärder som har ålagts den person som är orsak till fara, om denne fortsätter att vara bosatt i den stat som meddelade skyddsåtgärden.
- (25) I förekommande fall bör det vara möjligt att använda elektroniska medel för att i praktiken genomföra de åtgärder som har meddelats genom tillämpning av detta direktiv, i enlighet med nationella lagar och förfaranden.

(¹) EUT L 294, 11.11.2009, s. 20.

- (26) Inom ramen för samarbetet mellan de myndigheter som medverkar till att säkerställa skyddet för den skyddade personen, bör den behöriga myndigheten i den verkställande staten informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om alla överträdelse av de åtgärder som har vidtagits i den verkställande staten i syfte att verkställa den europeiska skyddsordern. Denna information bör göra det möjligt för den behöriga myndigheten i den utfärdande staten att snabbt besluta om en lämplig reaktion avseende den skyddsåtgärd som den person som är orsak till fara har ålagts i den utfärdande staten. En sådan reaktion kan om det är lämpligt utgöra påförande av en frihetsberövande åtgärd som ersätter den icke frihetsberövande åtgärd som ursprungligen meddelades, till exempel som ett alternativ till tillfälligt frihetsberövande eller som en konsekvens av ett villkorligt uppskjutande av en påföljd. Eftersom beslutet inte innebär fastställande av en ny påföljd med avseende på ett nytt brott ska ett sådant beslut inte anses förhindra den verkställande staten från att i tillämpliga fall påföra påföljder vid överträdelse av de åtgärder som har vidtagits i syfte att verkställa den europeiska skyddsordern.
- (27) Med hänsyn till medlemsstaternas olika rättstraditioner bör den behöriga myndigheten i den verkställande staten, när det i den verkställande staten inte finns någon tillgänglig skyddsåtgärd i ett motsvarande fall som den faktiska situation som beskrivs i den europeiska skyddsordern, till den utfärdande statens behöriga myndighet rapportera varje överträdelse av den skyddsåtgärd som beskrivs i den europeiska skyddsordern, i den utsträckning den är medveten om överträdelsen.
- (28) För att direktivets tillämpning ska flyta smidigt i varje enskilt fall, bör den utfärdande och den verkställande statens respektive behöriga myndigheter utöva sin behörighet i enlighet med direktivets bestämmelser, med beaktande av *ne bis in idem*-principen.
- (29) Den skyddade personen bör inte vara tvungen att bära sådana kostnader i samband med erkännandet av den europeiska skyddsordern som är oproportionerliga i jämförelse med ett liknande nationellt fall. Vid genomförandet av detta direktiv bör medlemsstaterna säkerställa att den skyddade personen efter erkännandet av den europeiska skyddsordern inte blir tvungen att inleda ytterligare nationella förfaranden för att från den behöriga myndigheten i den verkställande staten, som en direkt följd av erkännandet av den europeiska skyddsordern, få ett beslut om meddelande av en skyddsåtgärd som finns tillgänglig enligt nationell lagstiftning i ett liknande fall till säkerställande av den skyddade personens skydd.
- (30) Med beaktande av principen om ömsesidigt erkännande, som detta direktiv bygger på, bör medlemsstaterna i möjligaste mån främja direktkontakter mellan de behöriga myndigheterna när de tillämpar detta direktiv.
- (31) Utan att det påverkar rättsväsendets oberoende eller olikheter i det sätt på vilket rättsväsendet är organiserat i unionen, bör medlemsstaterna överväga att uppmana de som ansvarar för utbildning av domare, åklagare, polis och övrig juridisk personal som deltar i förfaranden som syftar till ett utfärdande eller erkännande av en europeisk skyddsorder att tillhandahålla lämplig utbildning med avseende på målen för detta direktiv.
- (32) För att underlätta utvärderingen av tillämpningen av detta direktiv bör medlemsstaterna förse kommissionen med relevanta uppgifter om tillämpningen av nationella förfaranden avseende den europeiska skyddsordern, åtminstone vad gäller det antal europeiska skyddsordrar som har begärts, utfärdats och/eller erkänts. Även andra typer av uppgifter skulle vara till nytta, till exempel vilka brotstyper det rör sig om.
- (33) Detta direktiv bör bidra till skydd av personer som befinner sig i fara och därmed komplettera men inte inverka på de instrument som redan finns på detta område, exempelvis rambeslut 2008/947/RIF och rambeslut 2009/829/RIF.
- (34) När ett beslut som avser en skyddsåtgärd faller inom tillämpningsområdet för rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (⁽¹⁾), rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldransvar (⁽²⁾) eller 1996 års Haagkonvention om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldransvar och åtgärder till skydd för barn (⁽³⁾), bör erkännande och verkställighet av det beslutet ske i enlighet med bestämmelserna i det relevanta rättsinstrumentet.
- (35) Medlemsstaterna och kommissionen bör om det är lämpligt informera om den europeiska skyddsordern i befintliga utbildnings- och upplysningskampanjer om skyddet av brottsoffer.
- (36) Personuppgifter som behandlas vid genomförandet av detta direktiv bör skyddas i enlighet med rådets rambeslut 2008/977/RIF av den 27 november 2008 om skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete (⁽⁴⁾) och med principerna i Europarådets konvention från 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter.

(¹) ECT L 12, 16.1.2001, s. 1.

(²) EUT L 338, 23.12.2003, s. 1.

(³) ECT L 48, 21.2.2003, s. 3.

(⁴) EUT L 350, 30.12.2008, s. 60.

(37) Detta direktiv bör respektera de grundläggande rättigheter som garanteras i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, i enlighet med artikel 6 i EU-fördraget.

(38) Vid genomförandet av detta direktiv uppmanas medlemsstaterna att beakta de rättigheter och principer som föreskrivs i 1979 års FN-konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor.

(39) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att skydda personer som befinner sig i fara, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, och det därför på grund av direktivets omfattning och verkningar bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(40) I enlighet med artikel 3 i protokoll (nr 21) om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Förenade kungariket meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av detta direktiv.

(41) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll (nr 21) om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.

(42) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll (nr 22) om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE:

Artikel 1

Mål

Detta direktiv innehåller bestämmelser som gör det möjligt för en rättslig eller likvärdig myndighet i en medlemsstat, där en

skyddsåtgärd har meddelats i syfte att skydda en person mot en annan persons brottsliga gärning vilken kan utgöra en fara för personens liv, fysiska eller psykiska integritet, värdighet, frihet eller sexuella integritet, att utfärda en europeisk skyddsorder, som möjliggör för en behörig myndighet i en annan medlemsstat att fortsätta skyddet av personen inom den andra medlemsstatens territorium som följd av ett brottsligt beteende eller påstått brottsligt beteende i enlighet med den nationella lagstiftningen i den utfärdande staten.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *europeisk skyddsorder*: ett beslut, fattat av en rättslig eller likvärdig myndighet i en medlemsstat med anknytning till en skyddsåtgärd, på grundval av vilket en rättslig eller likvärdig myndighet i en annan medlemsstat kan vidta alla de åtgärder som i enlighet med sin nationella lagstiftning är lämpliga för att fortsätta skyddet av den skyddade personen.

2. *skyddsåtgärd*: ett beslut i en straffrättslig fråga som meddelas i den utfärdande staten i enlighet med dess nationella lagstiftning och förfaranden, varigenom ett eller flera av de förbud eller en eller flera av de restriktionerna som avses i artikel 5 åläggs en person som är orsak till fara för att skydda en skyddad person mot en brottslig gärning som kan utgöra en fara för dennes liv, fysiska eller psykiska integritet, värdighet, frihet eller sexuella integritet.

3. *skyddad person*: en fysisk person som är föremål för det skydd som härrör från en skyddsåtgärd meddelad av den utfärdande staten.

4. *person som är orsak till fara*: den fysiska person som har ålagts ett eller flera av de förbud eller en eller flera av de restriktioner som avses i artikel 5.

5. *utfärdande stat*: den medlemsstat där det har meddelats en skyddsåtgärd som utgör grunden för utfärdandet av en europeisk skyddsorder.

6. *verkställande stat*: den medlemsstat till vilken en europeisk skyddsorder har översänts för erkännande.

7. *övervakande stat*: den medlemsstat till vilken en dom i enlighet med artikel 2 i rambeslut 2008/947/RIF eller ett beslut om övervakningsåtgärder i enlighet med artikel 4 i rambeslut 2009/829/RIF har översänts.

Artikel 3

Utseende av behöriga myndigheter

1. Varje medlemsstat ska underrätta kommissionen om vilken eller vilka rättsliga eller likvärdiga myndigheter som enligt dess nationella lagstiftning är behöriga att utfärda en europeisk skyddsorder och att i enlighet med detta direktiv erkänna en sådan order, när medlemsstaten är utfärdande stat eller verkställande stat.

2. Kommissionen ska göra den mottagna informationen tillgänglig för samtliga medlemsstater. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om varje ändring av den information som avses i punkt 1.

Artikel 4

Användande av en centralmyndighet

1. Varje medlemsstat får utse en centralmyndighet eller, om dess rättsystem så kräver, flera centralmyndigheter som ska biträda dess behöriga myndigheter.

2. En medlemsstat får, om organisationen av dess rättsväsende så kräver, låta sin eller sina centralmyndigheter ansvara för det administrativa översändandet och mottagandet av europeiska skyddsorder samt all annan officiell korrespondens som rör dessa. Följaktligen får all kommunikation, samråd, informationsutbyten, förfrågningar och underrättelser mellan behöriga myndigheter om lämpligt skötas med bistånd av den eller de utsedda centralmyndigheterna i den berörda medlemsstaten.

3. De medlemsstater som önskar använda sig av de möjligheter som avses i denna artikel ska till kommissionen lämna uppgifter om den eller de centralmyndigheter som de har utsett. Dessa anvisningar ska vara bindande för alla myndigheter i den utfärdande staten.

Artikel 5

Behov av en befintlig skyddsåtgärd enligt nationell lagstiftning

En europeisk skyddsorder får endast utfärdas om en skyddsåtgärd tidigare har meddelats i den utfärdande staten varigenom den person som är orsak till fara har ålagts något av följande förbud eller någon av följande restriktioner

- a) ett förbud att beträda vissa orter, platser eller angivna områden där den skyddade personen bor eller besöker,
- b) ett förbud mot eller en föreskrift avseende all sorts kontakt med den skyddade personen, inklusive per telefon, e-post, vanlig post, fax eller på något annat sätt, eller

- c) ett förbud mot eller en föreskrift avseende att nämna sig den skyddade personen närmare än ett visst fastställt avstånd.

Artikel 6

Utfärdande av en europeisk skyddsorder

1. En europeisk skyddsorder får utfärdas när den skyddade personen beslutar sig för att bosätta sig eller redan är bosatt i en annan medlemsstat eller när den skyddade personen beslutar sig för att uppehålla sig eller redan uppehåller sig i en annan medlemsstat. Vid avgörande av om en europeisk skyddsorder ska utfärdas, ska den behöriga myndigheten i den utfärdande staten beakta bland annat den tidsperiod eller de tidsperioder som den skyddade personen avser att uppehålla sig i den verkställande staten och hur angeläget skyddsbehovet är.

2. En rättslig eller likvärdig myndighet i den utfärdande staten får utfärda en europeisk skyddsorder endast på begäran av den skyddade personen och efter kontroll av att skyddsåtgärden uppfyller kraven i artikel 5.

3. Den skyddade personen får lämna in en begäran om utfärdande av en europeisk skyddsorder till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten eller till den behöriga myndigheten i den verkställande staten. Om en sådan begäran lämnas in i den verkställande staten, ska dess behöriga myndighet så snart som möjligt vidarebefordra denna begäran till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten.

4. Innan en europeisk skyddsorder utfärdas, ska den person som är orsak till fara ha rätt att höras och att invända mot skyddsåtgärden, om den personen inte har beviljats dessa rättigheter i det förfarande som ledde till att skyddsåtgärden meddelades.

5. När en behörig myndighet meddelar en skyddsåtgärd som omfattar ett eller flera av de förbud eller en eller flera av de restriktioner som avses i artikel 5, ska myndigheten på lämpligt sätt i enlighet med förfaranden i den nationella lagstiftningen informera den skyddade personen om möjligheten att begära en europeisk skyddsorder, om den skyddade personen beslutar sig för att bege sig till en annan medlemsstat, samt om de grundläggande förutsättningarna för en sådan begäran. Myndigheten ska råda den skyddade personen att lämna in en ansökan innan denne lämnar den utfärdande statens territorium.

6. Om den skyddade personen har en förmyndare eller ett ombud, får förmyndaren eller ombudet lämna in den begäran som avses i punkterna 2 och 3 på den skyddade personens vägnar.

7. Om en begäran om utfärdande av en europeisk skyddsorder avslås, ska den behöriga myndigheten i den utfärdande staten informera den skyddade personen om alla tillämpliga rättsmedel som är tillgängliga för överprövning av ett sådant beslut enligt den nationella lagstiftningen.

Artikel 7

Den europeiska skyddsorderns form och innehåll

Den europeiska skyddsordern ska utfärdas i enlighet med formuläret i bilaga I till detta direktiv. Den ska i synnerhet innehålla följande uppgifter:

- a) Den skyddade personens identitet och nationalitet samt förmyndarens eller ombudets identitet och nationalitet, om den skyddade personen är underårig eller saknar rättskapacitet
- b) Från och med vilket datum den skyddade personen avser att bo eller uppehålla sig i den verkställande staten och vistelseperioden eller vistelseperioderna, om uppgifterna är kända.
- c) Namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten.
- d) Uppgifter som möjliggör identifiering (till exempel ett nummer och ett datum) av det rättsliga dokument som innehåller den skyddsåtgärd på grundval av vilken den europeiska skyddsordern har utfärdats.
- e) En sammanfattning av de fakta och omständigheter som har lett till meddelandet av skyddsåtgärden i den utfärdande staten.
- f) De förbud och restriktioner som den person som är orsak till fara har ålagts genom den skyddsåtgärd som ligger till grund för den europeiska skyddsordern, deras varaktighet och angivande av den påföljd, om någon, eller sanktion som skulle kunna utdömas om förbuden eller restriktionerna överträds.
- g) Användning av en teknisk anordning, om någon, om den skyddade personen eller den person som är orsak till fara har utrustats med en sådan som ett medel för att få skyddsåtgärden verkställd.
- h) Identitet och nationalitet avseende den person som är orsak till fara samt dennes kontaktuppgifter.
- i) Uppgifter om huruvida den skyddade personen och/eller den person som är orsak till fara har beviljats kostnadsfri rättslig hjälp i den utfärdande staten, om detta är känt av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten utan att det krävs ytterligare utredning.

j) I förekommande fall, en beskrivning av andra omständigheter som kan påverka bedömningen av den fara den skyddade personen är utsatt för.

k) I tillämpliga fall ett uttryckligt angivande av att en dom i enlighet med artikel 2 i rambeslut 2008/947/RIF eller ett beslut om övervakningsåtgärder i enlighet med artikel 4 i rambeslut 2009/829/RIF redan har överförts till den övervakande staten, när detta är en annan stat än den som verkställer den europeiska skyddsordern, samt angivande av den myndighet i den staten som är behörig att verkställa en sådan dom eller ett sådant beslut.

Artikel 8

Förfarande för översändande

1. När den behöriga myndigheten i den utfärdande staten översänder den europeiska skyddsordern till den behöriga myndigheten i den verkställande staten, ska den göra detta på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten. All officiell kommunikation ska också ske direkt mellan dessa behöriga myndigheter.

2. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten eller den utfärdande staten inte är känd av den behöriga myndigheten i den andra staten, ska den sistnämnda myndigheten vidta alla nödvändiga efterforskningar, inklusive via kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverket som avses i rådets beslut 2008/976/RIF av den 16 december 2008 om det europeiska rättsliga nätverket (*), den nationella Eurojust-medlemmen eller det nationella systemet för samordning av Eurojust i dess stat, för att erhålla den nödvändiga informationen.

3. Om en myndighet i den verkställande staten som tar emot en europeisk skyddsorder inte är behörig att erkänna den, ska denna myndighet på eget initiativ vidarebefordra den europeiska skyddsordern till den behöriga myndigheten och utan dröjsmål underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning.

Artikel 9

Åtgärder i den verkställande staten

1. Vid mottagande av en europeisk skyddsorder som har översänts i enlighet med artikel 8, ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten utan onödigt dröjsmål erkänna ordern och fatta ett beslut, varigenom meddelas någon av de åtgärder som skulle kunna tillämpas i ett liknande fall enligt dess nationella lagstiftning för att säkerställa skydd av den skyddade personen, om den inte beslutar att åberopa något av skälen för att vägra erkännande i artikel 10. Den verkställande staten får tillämpa straffrättsliga, administrativa eller civilrättsliga åtgärder i enlighet med sin nationella lagstiftning.

(*) EUT L 348, 24.12.2008, s. 130.

2. Den åtgärd som meddelas av den behöriga myndigheten i den verkställande staten i enlighet med punkt 1 samt eventuella andra åtgärder som vidtas på grundval av ett sådant följdbeslut som avses i artikel 11 ska i största möjliga mån överensstämma med den skyddsåtgärd som har meddelats i den utfärdande staten.

3. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska informera den person som är orsak till fara, den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och den skyddade personen om eventuella åtgärder som meddelats i enlighet med punkt 1 samt om möjliga rättsliga konsekvenser av en överträdelse av sådana åtgärder, enligt vad som föreskrivs i nationell lagstiftning och i enlighet med artikel 11.2. Adressen eller andra kontaktpunkter till den skyddade personen ska inte röjas för den person som är orsak till fara, såvida inte dessa uppgifter är nödvändiga med hänsyn till verkställigheten av den åtgärd som meddelats i enlighet med punkt 1.

4. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten anser att den information som har översänts tillsammans med den europeiska skyddsordern i enlighet med artikel 7 är ofullständig, ska myndigheten utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om det på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning och fastställa en rimlig tidsfrist inom vilken den ska lämna den information som saknas.

Artikel 10

Skäl för att vägra erkännande av en europeisk skyddsorder

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra att erkänna en europeisk skyddsorder under följande omständigheter:

- a) Den europeiska skyddsordern är inte fullständig eller har inte kompletterats inom den tidsfrist som den behöriga myndigheten i den verkställande staten har fastställt.
- b) De kriterier som anges i artikel 5 är inte uppfyllda.
- c) Skyddsåtgärden avser en gärning som inte utgör ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning.
- d) Skyddet härrör från verkställigheten av en påföljd eller åtgärd som omfattas av amnesti enligt den verkställande statens lagstiftning och rör en gärning eller ett beteende inom dess behörighet enligt den lagstiftningen.
- e) Den person som är orsak till fara åtnjuter enligt den verkställande statens lagstiftning immunitet som gör det omöjligt att meddela åtgärder på grundval av en europeisk skyddsorder.

f) Den person som är orsak till fara kan inte åtalas för den gärning eller det beteende i vars sammanhang skyddsåtgärden har meddelats, på grund av preskription enligt den verkställande statens lagstiftning, om gärningen eller beteendet omfattas av dess behörighet enligt dess nationella lagstiftning.

g) Erkännande av den europeiska skyddsordern skulle strida mot *ne bis in idem*-principen.

h) Den person som är orsak till fara kan enligt den verkställande statens lagstiftning på grund av sin ålder inte göras straffrättsligt ansvarig för den gärning eller det beteendet i förhållande till vilken skyddsåtgärden har meddelats.

i) Skyddsåtgärden avser ett brott som enligt den verkställande statens lagstiftning helt eller till stor eller väsentlig del anses ha begåtts inom dess territorium.

2. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten vägrar att erkänna en europeisk skyddsorder med tillämpning av något av de skäl som avses i punkt 1, ska den

a) utan onödigt dröjsmål informera den utfärdande staten och den skyddade personen om denna vägran och om skälen till den.

b) i förekommande fall informera den skyddade personen om möjligheten att begära att en skyddsåtgärd meddelas i enlighet med den nationella lagstiftningen, och

c) informera den skyddade personen om alla tillämpliga rättsmedel enligt den nationella lagstiftningen för överprövning av ett sådant beslut.

Artikel 11

Tillämplig lagstiftning och behörighet i den verkställande staten

1. Den verkställande staten ska ha behörighet att meddela och verkställa åtgärder i den staten som följd av erkännandet av en europeisk skyddsorder. Den verkställande statens lagstiftning ska tillämpas på meddelandet av det i artikel 9.1 föreskrivna beslutet och verkställigheten av det inklusive bestämmelser om rättsmedel mot beslut som meddelats i den verkställande staten med anledning av den europeiska skyddsordern.

2. Vid en överträdelse av en eller flera av de åtgärder som har vidtagits av den verkställande staten som följd av erkännandet av den europeiska skyddsordern, ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten, i enlighet med punkt 1, ha behörighet att

a) påföra straffrättsliga påföljder och vidta andra åtgärder som en följd av överträdelsen, om den överträdelsen utgör en brottslig gärning enligt den verkställande statens lagstiftning.

b) fatta andra beslut med anledning av överträdelsen.

c) vidta brådskande och tillfälliga åtgärder för att avbryta överträdelsen, i förekommande fall i avvaktan på ett följdbeslut från den utfärdande staten.

3. Om det på nationell nivå inte finns någon åtgärd som kan vidtas i ett liknande fall i den verkställande staten, ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten i den utsträckning det kommer till dess kännedom rapportera till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om överträdelser av den skyddsåtgärd som beskrivs i den europeiska skyddsordern.

Artikel 12

Information i händelse av överträdelser

Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten eller i den övervakande staten om alla överträdelser av den eller de åtgärder som har vidtagits på grundval av den europeiska skyddsordern. Informationen ska lämnas på det standardformat som återges i bilaga II.

Artikel 13

Behörighet i den utfärdande staten

1. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska ha exklusiv behörighet att fatta beslut med avseende på

a) förlängning, översyn, ändring, upphävande och återkallelse av skyddsåtgärden och följaktligen av den europeiska skyddsordern,

b) påförande av en frihetsberövande åtgärd som följd av att skyddsåtgärden har upphävts, under förutsättning att skyddsåtgärden har meddelats på grund av en dom i enlighet med artikel 2 i rambeslut 2008/947/RIF eller på grund av ett beslut om övervakningsåtgärder i enlighet med artikel 4 i rambeslut 2009/829/RIF.

2. Den utfärdande statens lagstiftning ska tillämpas på beslut som antas i enlighet med punkt 1.

3. När en dom i enlighet med artikel 2 i rambeslut 2008/947/RIF eller ett beslut om övervakningsåtgärder i enlighet med artikel 4 i rambeslut 2009/829/RIF redan har överförts till en annan medlemsstat eller överförs efter utfärdandet av en europeisk skyddsorder, ska sådana följdbeslut som föreskrivs i dessa rambeslut fattas i enlighet med relevanta bestämmelser i dessa rambeslut.

4. När skyddsåtgärden utgör del av en dom i enlighet med artikel 2 i rambeslut 2008/947/RIF som har överförts, eller som överförs till en annan medlemsstat efter utfärdandet av den europeiska skyddsordern, och den behöriga myndigheten i

den övervakande staten har fattat följdbeslut enligt artikel 14 i rambeslutet som påverkar skyldigheterna eller anvisningarna i skyddsåtgärden, ska den behöriga myndigheten i den utfärdande staten utan dröjsmål förlänga, se över, ändra, upphäva eller återkalla den europeiska skyddsordern i överensstämmelse därmed.

5. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten om alla beslut som fattas i enlighet med punkt 1 eller punkt 4.

6. Om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har upphävt eller återkallat den europeiska skyddsordern i enlighet med punkt 1 a eller punkt 4, ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten avsluta de åtgärder som har meddelats i enlighet med artikel 9.1, så snart som den har blivit vederbörligen informerad av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten.

7. Om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har ändrat den europeiska skyddsordern i enlighet med punkt 1 a eller punkt 4, ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten beroende på vad som är lämpligt

a) ändra de åtgärder som i enlighet med artikel 9 har meddelats på grundval av den europeiska skyddsordern, eller

b) vägra att verkställa det ändrade förbudet eller den ändrade restriktionen, om förbudet eller restriktionen inte hör till de typer av förbud eller restriktioner som avses i artikel 5 eller om den information som har översänts tillsammans med den europeiska skyddsordern i enlighet med artikel 7 är ofullständig eller inte har kompletterats inom den tidsfrist som har fastställts av den behöriga myndigheten i den verkställande staten i enlighet med artikel 9.4.

Artikel 14

Skäl för avbrytande av åtgärder som vidtagits på grundval av en europeisk skyddsorder

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får avbryta de åtgärder som vidtagits för att verkställa en europeisk skyddsorder

a) när det finns tydliga indikationer på att den skyddade personen inte bor eller uppehåller sig inom den verkställande statens territorium eller helt säkert har lämnat detta territorium,

b) när, enligt nationell lagstiftning, de åtgärder som har meddelats för att verkställa den europeiska skyddsordern har pågått längst möjliga tid.

c) i det fall som avses i artikel 13.7 b, eller

d) om en dom i enlighet med artikel 2 i rambeslut 2008/947/RIF eller ett beslut om övervakningsåtgärder i enlighet med artikel 4 i rambeslut 2009/829/RIF överförs till den verkställande staten efter det att den europeiska skyddsordern har erkänts.

2. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska omedelbart informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och om möjligt den skyddade personen om beslutet.

3. Innan åtgärder avbryts i enlighet med punkt 1 b får den behöriga myndigheten i den verkställande staten uppmana den behöriga myndigheten i den utfärdande staten att uppge om det skydd som tillhandahålls genom den europeiska skyddsordern fortfarande är nödvändigt med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska utan dröjsmål svara på en sådan uppmaning.

Artikel 15

Prioritet för erkännande av en europeisk skyddsorder

En europeisk skyddsorder ska erkännas med samma prioritet som skulle tillämpas i ett liknande nationellt fall, med beaktande av de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet, bland annat hur brådskande det är, vilket datum den skyddade personen förväntas anlända till den verkställande statens territorium och om möjligt hur stor fara den skyddade personen är utsatt för.

Artikel 16

Samråd mellan behöriga myndigheter

När det är lämpligt får de behöriga myndigheterna i den utfärdande staten och i den verkställande staten samråda med varandra för att underlätta en smidig och effektiv tillämpning av detta direktiv.

Artikel 17

Språk

1. En europeisk skyddsorder ska översättas till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten.

2. Det formulär som avses i artikel 12 ska översättas till det officiella språket eller något av de officiella språken i den utfärdande staten av den behöriga myndigheten i den verkställande staten.

3. Varje medlemsstat får, när detta direktiv antas eller vid en senare tidpunkt, i en förklaring som den ska deponera hos kommissionen ange att den godtar en översättning till ett eller flera andra av unionens officiella språk.

Artikel 18

Kostnader

Den verkställande staten ska i enlighet med sin nationella lagstiftning stå för de kostnader som uppstår vid tillämpning av detta direktiv, med undantag för sådana kostnader som uteslutande uppstår på den utfärdande statens territorium.

Artikel 19

Förhållande till andra avtal och överenskommelser

1. Medlemsstaterna får fortsätta tillämpa de bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser som är i kraft när detta direktiv träder i kraft, i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga direktivets målsättningar och bidrar till att förenkla eller underlätta förfarandena för att vidta skyddsåtgärder.

2. Medlemsstaterna får ingå bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser efter detta direktivs ikraftträdande, i den mån som de gör det möjligt att fördjupa eller vidga direktivets målsättningar och bidrar till att förenkla eller underlätta förfarandena för att vidta skyddsåtgärder.

3. Medlemsstaterna ska senast den 11 april 2012 underrätta kommissionen om gällande avtal och överenskommelser enligt punkt 1 som de önskar fortsätta att tillämpa. Medlemsstaterna ska också underrätta kommissionen om alla nya avtal eller överenskommelser som avses i punkt 2 inom tre månader från undertecknandet av dessa.

Artikel 20

Förhållande till andra instrument

1. Detta direktiv ska inte påverka tillämpningen av förordning (EG) nr 44/2001, förordning (EG) nr 2201/2003, 1996 års Haagkonvention om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn eller 1980 års Haagkonvention om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn.

2. Detta direktiv ska inte påverka tillämpningen av rambeslut 2008/947/RIF eller rambeslut 2009/829/RIF.

Artikel 21**Genomförande**

1. Medlemsstaterna ska senast den 11 januari 2015 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 22**Uppgiftsinsamling**

För att underlätta utvärderingen av tillämpningen av detta direktiv ska medlemsstaterna förse kommissionen med relevanta uppgifter om hur nationella förfaranden avseende den europeiska skyddsordern tillämpas, åtminstone vad gäller det antal europeiska skyddsordrar som begärs, utfärdats och/eller erkänts.

Artikel 23**Översyn**

Kommissionen ska senast den 11 januari 2016 överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv. Rapporten ska vid behov åtföljas av lagstiftningsförslag.

Artikel 24**Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Artikel 25**Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Strasbourg den 13 december 2011.

På Europaparlamentets vägnar

J. BUZEK

Ordförande

På rådets vägnar

M. SZPUNAR

Ordförande

ÅKLAGARMYNDIGHETEN